

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W ŻAGANIU
PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ŻAGANIU

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU ŻAGAŃSKIEGO
ZA ROK 2021**

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Opracowano:

w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Żaganiu

luty 2022

Autorzy tekstów:

Jacek Stępień, Elżbieta Bieleńczuk, Wanda Jaśnikowska, Tomasz Włodarczyk, Iwona Mikołajczyk, Edward Górniak, Agnieszka Bergiel, Żaneta Gołąb, Ewelina Tałanda, Anna Marchewka, Anna Oleksy, Magdalena Burnicka, Alicja Maziarz, Dorota Prusaczyk

Fotografia: źródło własne

Skład i opracowanie: Dorota Prusaczyk

Grafikę zaczerpnięto ze stron:

<https://www.gov.pl/web/rpp/nie-daj-sie-koronawirusowi---zachowaj-dystans-spoeczny>

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W ŻAGANIU

ul. Szprotawska 45a

68 - 100 Żagań

tel./fax: (68) 477 66 00

e-mail: pssezagan@wsse.gorzow.pl

Spis treści

I. WSTĘP.....	3
II. WPROWADZENIE	4
III. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŻAGAŃSKIM	7
1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	7
1.1 ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK	9
1.2 ZACHOROWANIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ	10
1.3 REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU ERADYKACJI ZACHOROWAŃ NA POLIOMYELITIS	12
1.4. CHOROBY INWAZYJNE	13
1.5. CHOROBY ODZWIERZĘCE	13
1.6. CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO	15
1.7. POZOSTAŁE JEDNOSTKI CHOROBOWE NOTOWANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM	17
2. NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH	19
IV. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO	23
V. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO- ŻYWIENIOWYCH.....	28
1. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW	30
1.1. ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI:.....	30
1.2. OBIEKTY OBROTU HANDLOWEGO ŻYWNOŚCIĄ.....	30
1.3. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - OTWARTE:.....	32
1.4. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - ZAMKNIĘTE	33
2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH	34
VI. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU ORAZ OCENA SANITARNA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	35
1. ZWODOCIĄGOWANIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI.	36
2. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	40
3. REKREACJA WODNA	42
4. GOSPODARKA NIECZYSTOŚCIAMI STAŁYMI	44
VII. ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE W ŚRODOWISKU PRACY.....	45
1. NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI PRACY.....	46
2. NADZÓR NAD SZKODLIWYMI CZYNNIKAMI BIOLOGICZNYMI, RAKOTWÓRCZYMI I MUTAGENNYMI W ŚRODOWISKU PRACY	49
3. SUBSTANCJE I PREPARATY CHEMICZNE, PRODUKTY BIOBÓJCZE, PREKURSORY NARKOTYKÓW ORAZ PRODUKTY KOSMETYCZNE	49
4. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO W OBSZARZE ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH.....	50
5. . CHOROBY ZAWODOWE	50
IX. OCENA STANU SANITARNO – HIGIENICZNEGO PLACÓWEK OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH	52
1. OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO W PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	54
2. OCENA HIGIENY PRACY UCZNIÓW I DZIECI	55
3. OPIEKA MEDYCZNA NAD UCZNIAMI W SZKOŁACH	56
X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO	57
XI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA	58
1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?” ..	60
2. „BIEG PO ZDROWIE” – PROGRAM ANTYTONIOWEJ EDUKACJI ZDROWOTNEJ	60
3. KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA AIDS I ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV.....	60
4. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „TRZYMAJ FORMĘ!”	61

5. PROFILAKTYCZNY PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU OD ALKOHOLU, TYTONIU I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH – KIK/68	61
6. WOJEWÓDZKI PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW	62
7. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE W OŚWIACIE ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA ..	62
8. REALIZACJA AKCJI I KAMPANII SPOŁECZNYCH.....	63
XIV. SKARGI I ZGŁOSZENIA INTERWENCYJNE MIESZKAŃCÓW	64
XV. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY WYMAGAJĄCE WZMOŻONEGO NADZORU I DZIAŁAŃ W 2022 ROKU	66
XVI. PODSUMOWANIE	69

I. WSTĘP

Szanowni Państwo!

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu jak co roku, przedkłada „Ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu żagańskiego za rok 2021”, która została opracowana na podstawie prowadzonego nadzoru sanitarnego w roku ubiegłym na terenie wspólnoty samorządowej obejmującej teren Powiatu Żagańskiego.

Był to kolejny rok, gdzie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej skierowane były głównie na zwalczanie zagrożenia epidemiologicznego wywołanego przez wirusa SARS-CoV-2. Aczkolwiek pojawiły się nowe narzędzia do skutecznej walki z zagrożeniem. Są to niewątpliwie leki, ale przede wszystkim szczepienia. Szczepienia populacyjne przeciwko COVID-19 spowodowały, że pojawiające się kolejne fale obejmujące zasięgiem coraz liczniejszą populację mieszkańców powiatu powodują, że wirus staje się coraz mniej zjadliwy. To pozwala spoglądać w przyszłość z optymizmem. Wirus zapewne nie zniknie ze środowiska, ale uczymy się z nim żyć.

Ponadto miniony rok pozwolił na częściowy powrót do zadań statutowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu sprzed pandemii. Zarówno dotyczyło to przeprowadzanych kontroli szczególnie w obszarze bezpieczeństwa żywności, jak i pobieranych próbek z uwzględnieniem przede wszystkim wody z funkcjonujących wodociągów miejskich i wiejskich. Zauważalny jest powrót do tzw. „normalności” zakładów pracy, podmiotów leczniczych czy jednostek oświatowych.

Dziękuję za wytrwałość pracownikom Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu w tym niezwykle trudnym dla nas czasie, a mieszkańcom powiatu żagańskiego za zrozumienie trudnej sytuacji pandemicznej.

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Żaganiu
Jacek Stepien*

II. WPROWADZENIE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz.U. z 2021r., poz. 195) został powołany do realizacji zadań w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru na terenie powiatu żagańskiego nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie tych zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu wykonuje zadania przy pomocy podległej mu stacji sanitarno-epidemiologicznej, która jest jednostką budżetową, podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa, a od 2020 roku jest organem zespolonej administracji rządowej w województwie.

Statutowe zadania w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu (PSSE w Żaganiu) realizowane są przez następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

1. Sekcja Epidemiologii
2. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku
3. Sekcja Higieny Komunalnej
4. Sekcja Higieny Pracy
5. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży
6. Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej
7. Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Zapobiegawczego,
8. Stanowisko ds. Statystyki.

Obszarem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu (PPIS w Żaganiu) jest powiat żagański.

Powiat żagański jest położony w części południowej województwa; zajmuje powierzchnię 1132 km², zamieszkiwany jest przez 77737 mieszkańców, co stanowi 7,7 % ludności województwa lubuskiego (dane GUS z 30.06.2021r.). W miastach zamieszkuje 46828 osób, co stanowi 60,2% całej ludności powiatu. Sieć osadniczą powiatu tworzy 5 miast i 100 innych miejscowości (wsie, osady, przysiółki, kolonie, leśniczówki).

W skład powiatu wchodzi 9 gmin:

- gminy miejskie: Gozdnicza, Żagań
- gminy miejsko-wiejskie: Łłowa, Małomice, Szprotawa
- gminy wiejskie: Brzeźnica, Niegostawice, Wymiarki, Żagań
- miasta: Gozdnicza, Żagań, Łłowa, Małomice, Szprotawa.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu w 2021r. znajdowało się 1656 obiektów (ich ilość jest nieznacznie zmienna w ciągu roku).

Zaplanowano do kontroli 748 obiektów oraz pobór 283 prób.

Na dzień 31.12.2021r. w PSSE w Żaganiu zatrudnionych było 35 osób na 33,5 etatach, w tym 26 pracowników wykonujących czynności kontrolne oraz 6 pracowników administracji i 3 pracowników obsługi.

Wykształcenie wyższe posiada 24 pracowników, w tym 20 wykonujących czynności kontrolne. Dwanaście osób ukończyło studia podyplomowe mające zastosowanie w działaniach państwowej inspekcji sanitarnej.

Sytuacja epidemiczna w kraju wymusiła zmianę organizacji pracy w Stacji.

W związku z obowiązującym od 2020 roku na obszarze kraju stanem epidemii dla zapewnienia ciągłości wykonywania zadań wprowadzona była praca zmianowa: po cztery osoby na zmianie w dni powszednie i wolne od pracy w godzinach od 7⁰⁰ do 13²⁵ oraz od 13²⁵ do 21⁰⁰. Natomiast od dnia 1 kwietnia 2021r. obowiązywały stałe dyżury dla pracowników oddziału nadzoru sanitarnego. Dyżury te pełnione były dwuosobowo lub jednoosobowo w PSSE w Żaganiu w godzinach od 15⁰⁰ do 21⁰⁰ w dni powszednie oraz od godz. 7⁰⁰ do 21⁰⁰ w weekendy i święta.

W 2021 roku działania powiatowej inspekcji sanitarnej powiatu żagańskiego w przeważającej mierze zostały skierowane na zapobieganie rozprzestrzeniania się epidemii.

Do zadań należało m.in. prowadzenie wywiadów epidemiologicznych, obejmowanie kwarantanną osób z kontaktu z osobami zakażonych, jak i współmieszkańców tych osób, monitorowanie ognisk zakażeń, zlecenie dodatkowych testów w kierunku COVID-19, rozpatrywanie wniosków o zwolnienie z kwarantanny przede wszystkim granicznej, wydawanie zaświadczeń potwierdzających odbycie kwarantanny, izolacji domowej, przeprowadzanie kontroli przedsiębiorców zakresie stosowania się do zakazów, nakazów, obostrzeń i ograniczeń obowiązujących w czasie epidemii, wydawanie opinii w zakresie pracy zdalnej w placówkach oświatowych (wydano łącznie 122 opinie, w tym 117 pozytywnych – 4 na przedszkola i 113 na szkoły i 5 negatywnych na szkoły), udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom powiatu, instytucjom, placówkom edukacyjnym, jak i wszelkim podmiotom gospodarczym. W okresie tego roku współdziałano z Policją, Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej, burmistrzami i wójtami, starostwem powiatowym, szpitalami funkcjonującymi na terenie powiatu (w Żaganiu oraz w Szprotawie), praktykami lekarzy rodzinnych i innymi podmiotami leczniczymi.

W zakresie dot. zwalczania epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 przeprowadzono w 2021r. 6465 wywiadów epidemiologicznych (w 2020r – 2489), przeprowadzono 799 kontroli obiektów w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, obostrzeń, nakazów i zakazów w związku

z obowiązującym stanem epidemii (w 2020r – 267), nałożono 20 mandatów karnych na sumę 2000zł za nieprzestrzeganie zakazów, nakazów i obostrzeń obowiązujących w czasie trwania epidemii, nałożono 4 kary administracyjne na osoby nieprzestrzegające zasad kwarantanny na sumę 20000 zł (w 2020 roku – 8 kar na sumę 40000 zł).

W związku z postępującą digitalizacją państwowej inspekcji sanitarnej praca w zakresie zwalczania epidemii Covid-19 odbywała się w systemach elektronicznych SEPIS oraz EWP, co pozwoliło na sprawniejszą i skuteczną realizację zadań. Mimo to w okresach zwiększonej liczby zakażeń koronawirusem, w trakcie tzw. szczytu fali oraz przy często zmieniających się przepisach, praca odbywała się w niedoczasie i stresie.

W ciągu roku prowadzono również zgodnie z harmonogramem pracy: kontrole dot. nadzoru sanitarnego, monitoring wody, pobór do badań laboratoryjnych próbek żywności, zabezpieczano zaopatrzenie w preparaty szczepionkowe, przyjmowano materiał do badań sanitarno-epidemiologicznych. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w zakresie innych chorób zakaźnych (97), realizowano zadania w zakresie nadzoru zapobiegawczego (176 kontroli) oraz w zakresie chorób zawodowych. Prowadzono też działania edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Zgodnie z Harmonogramem kontroli na rok 2021 zaplanowano 748 kontroli sanitarnych oraz pobór 283 próbek, zrealizowano 487 kontroli oraz 273 próbek.

W 2021r. łącznie przeprowadzono 824 kontrole sanitarne obiektów nadzorowanych w zakresie nadzoru nad obiektami (w 2020 – 603), pobrano 278 próbek do badań (w 2020 - 332 próbki).

W zakresie działalności kontrolno-represyjnej w PSSE w Żaganiu w 2021 roku przeprowadzono łącznie 8185 kontroli (6562 wywiady epidemiologiczne, 824 kontrole sanitarne, 799 kontroli obiektów w związku z obowiązującym stanem epidemii), wydano 312 decyzji administracyjnych merytorycznych, 206 decyzji w sprawie opłaty, 3 postanowienia, 1 wniosek o ukaranie do sądu, nałożono 67 mandatów karnych na sumę 12750zł, z czego 20 mandatów na sumę 2000zł dotyczyło wykroczeń w zakresie obowiązujących nakazów, zakazów i obostrzeń w czasie epidemii.

Prowadzono również działania w zakresie promocji zdrowia oraz oświaty zdrowotnej. W roku 2021 łącznie 56593 osoby uczestniczyły w działaniach z zakresu upowszechniania wiedzy dot. promocji i ochrony zdrowia oraz zdrowego stylu życia, w tym z zakresu profilaktyki i zwalczania uzależnień – 9393 osoby.

Ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej za rok 2021 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, kontroli biologicznej skuteczności procesów sterylizacji, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

III. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŻAGAŃSKIM

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej jest jednym z ważniejszych zadań państwowej inspekcji sanitarnej. Choroby zakaźne są globalnym problemem zdrowia publicznego, zwłaszcza w dobie masowych migracji ludności i ruchów antyszczepionkowych. Rozwój medycyny, wzrost świadomości zdrowotnej ludności, a także prowadzone na szeroką skalę działania profilaktyczne, w tym szczepienia, prowadzą do poprawy sytuacji zdrowotnej ludzi, a w przypadku niektórych chorób do ich całkowitej eliminacji.

W okresie sprawozdawczym w powiecie żagańskim, podobnie jak w całej Polsce największym zagrożeniem ze strony chorób zakaźnych stanowił wirus SARS-CoV-2, który pojawił się w 2020 r. i zdominował wszystkie inne zachorowania, w tym wywołane przez czynniki zakaźne. Na nadzorowanym przez PSSE terenie nie rejestrowano zachorowań na choroby szczególnie niebezpieczne, ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, natomiast stan epidemii wywołanej przez wymienionego wirusa wymusił na organach państwowej inspekcji sanitarnej podejmowanie działań związanych głównie ze zwalczaniem epidemii. Działania te wynikały z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu i skierowane były na ochronę zdrowia i życia ludzkiego.

Prowadzony na bieżąco monitoring sytuacji epidemiologicznej nadzorowanego terenu z liczbą mieszkańców 77737 osoby (stan na dzień 30.06.2021r.) pozwala nam ocenić stan faktyczny powiatu w tym zakresie.

Poniższe opracowanie przedstawia dane statystyczne dotyczące kształtowania się sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych na terenie powiatu żagańskiego w odniesieniu do roku 2021.

W okresie sprawozdawczym w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu zarejestrowano łącznie 4663 zachorowania na choroby zakaźne w których 393 osoby wymagały hospitalizacji (w 2020r.-3023 zachorowania, w tym 353 hospitalizacje). 93% wszystkich zachorowań na choroby zakaźne stanowiły zachorowania na COVID-19. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 6562 wywiadów epidemiologicznych, w tym 6465 dotyczyło zachorowania na Covid -19.

Część zgłaszanych do PSSE przez podmioty lecznicze przypadków zachorowań, nie została wykazana w sprawozdaniach, ponieważ w trakcie prowadzonych wywiadów epidemiologicznych weryfikowano je uwzględniając ustalone przez PZH kryteria definicji przypadków na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Przedstawiona tabela zawiera zestawienie liczby zachorowań i zapadalność na choroby zakaźne na terenie powiatu żagańskiego w analizowanym okresie 2021r., w porównaniu do roku 2020r.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		ROK 2020		ROK 2021	
				Liczba zachorowań	Zapadalność na 100.000	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100.000
0	1	2		3	4	5	6
1	A02.0	Salmonelloza	zatrucie pokarmowe	8	10,17	8	10,29
2	A02.1		posocznica	0	-	0	-
3	A02.2-8		inne zakażenie pozajelitowe	0	-	0	-
4	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	-	0	-
5	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną	0	-	0	-
6	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	-	1	-
7			wywołane przez <i>Campylobacter</i>	3	3,81	3	3,86
8	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	-	0	-
9	A04.7-8		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	2	2,54	5	6,43
10	A04.9		inne określone	2	2,54	1	1,29
		nie określone	0	-	1	1,29	
11	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		1	1,27	2	2,57
12	A 05.9	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		0	-	0	-
13	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	12	15,26	23	29,59
14	A08.1		wywołane przez norowirusy	0	-	2	2,57
15	A08.2-3		inne określone	4	5,09	7	9,00
16	A08.4		nie określone	10	12,71	4	5,15
17	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		8	10,17	13	16,72
18	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	24	30,52	38	48,89
19			w tym u dzieci do lat 2	17	21,62	31	39,88
20	A07.1	Giardioza (lamblioza)		1	1,27	1	1,29
21	A37	Krzusiec		0	-	0	-
22	A38	Płonica (szkarlatyna)		5	6,36	0	-
23	A39.1-4	Inwazyjna choroba meningokokowa	posocznica	0	-	1	1,29
	A39.0;A39.8		Zapalenie opon mózgowych/mózgu	0	-	0	-
24	A50	Kiła	wrodzona i noworodków	0	-	1	-
25	A51		wczesna	0	-	1	1,29
26	A52		późna	0	-	0	-
27	A53		inne postacie kiły i kiła nie określona	0	-	1	1,29
28	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	2	2,54	0	-
29	A46		róża	2	2,54	0	-
30	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	-	0	-
31	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	-	0	-
32	B95.0/ (...)		inna określona i nie określona	0	-	0	-
33	A69.2		Borelioza z Lyme		29	36,88	26
34	-	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14lat		0	-	0	-
35	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		1	1,27	4	5,15
36	B01	Ospa wietrzna		75	95,38	86	110,63
37	B06	Różyczka		0	-	0	-
38	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	-	0	-
39	B16		typu B - ostre	0	-	0	-
40	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO	2	2,54	6	7,72
41	B17.1; B18.2		typu C ostre wg def. UE	1	1,27	0	-
42	odpowiednio		typu C-przewlekłe i BNO	0	-	4	5,15
43	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nie określone	0	-	0	-
44	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV		1	1,27	2	2,57
45	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	-	0	-
46	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		2	2,54	1	1,29

47	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna	ogółem	0	-	1	1,29
48	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	-	0	-
49	A40.3		posocznica	0	-	1	1,29
50	B95.3 / (...)		inna określona i nie określona	0	-	0	-
51	G01;G04.2; G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	-	0	-
52	G00.2-8;G04.2		inne określone	0	-	0	-
53	G00.9;G04.2		inne, nie określone	0	-	0	-
54	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	-	0	-
55	A 87.1-9; B 02.1	Wirusowe zapalenie opon mózgu	inne określone i nie określone	0	-	0	-
56	A86	Inne wirusowe zapalenie mózgu	nieokreślone	0	-	0	-
57	U 07.1-2	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID- 19)		2077	2641,35	4346	5590,65
11	A54	Rzeżączka		1	1,27	0	-

* Na formularzu MZ -55 o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę w roku 2021r. zgłoszono 82 przypadki, zapadalność – 105,48 (w roku 2020- 756 zachorowań , zapadalność – 961,42). Ponadto zarejestrowano 7 zachorowań na gruźlicę , zapadalność- 9,00 (w roku 2020- 5 gruźlic -zapadalność- 6,36).

1.1 ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK

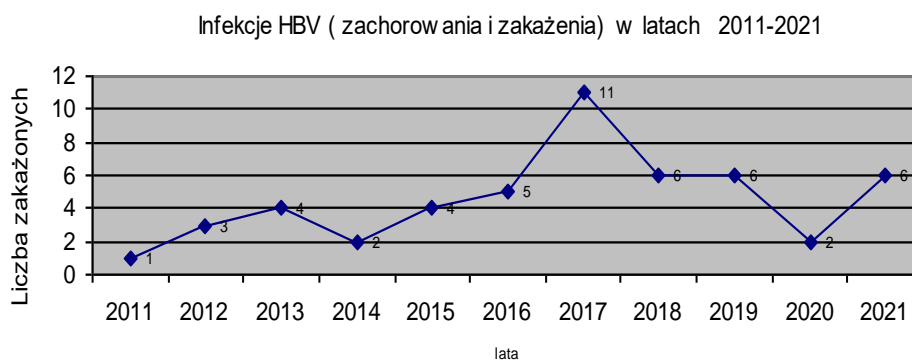
Infekcje HBV

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 6 przypadków zakażeń HBV (w 2020r. zgłoszono 2 przypadki), wszystkie o charakterze bliżej nieokreślonym. Zachorowaniu uległy 2 kobiety, mieszkanki wsi i 4 mężczyzn, mieszkańców miasta.

W 4 przypadkach zachorowanie miało przebieg bezobjawowy, natomiast w dwóch wystąpiły bóle brzucha i objawy dyspeptyczne. Najczęściej zakażenia wykrywano przypadkowo podczas badań rutynowych wykonanych w trakcie hospitalizacji, w 1 przypadku w ramach badań obowiązkowych w związku z przyjęciem do służby wojskowej. We wszystkich przypadkach prawdopodobną drogą zakażenia były zabiegi medyczne. Stan chorych nie wymagał hospitalizacji.

Zachorowania dotyczą wyłącznie osób dorosłych. Nie zanotowano infekcji HBV u osób objętych obowiązkowym programem szczepień ochronnych, nie zarejestrowano również zakażeń w wyniku ekspozycji zawodowej.

Osoby z otoczenia chorych na bieżąco szczepione są przeciwko WZW typu B.

Infekcje HCV

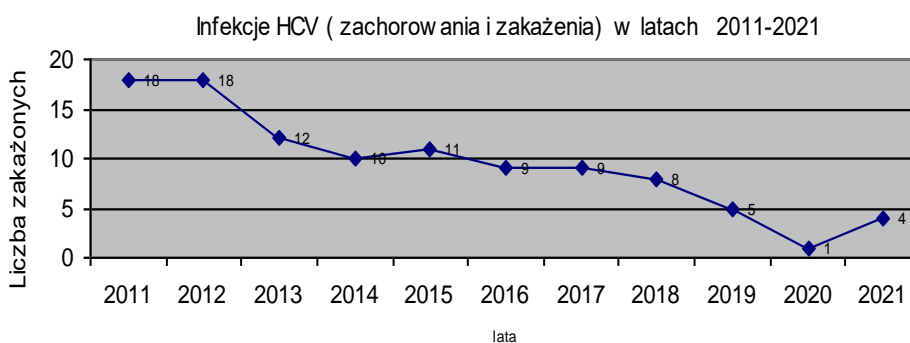
W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 4 przypadki WZW typu C o charakterze bliżej nieokreślonym (w 2020 roku- 1 zachorowanie).

Zachorowaniu uległy 2 kobiety i 2 mężczyzn. Wszyscy są mieszkańcami miasta. W przypadku kobiet przebieg choroby był bezobjawowy i zakażenie wykryto przypadkowo w trakcie rutynowych badań wykonanych podczas hospitalizacji nie związanej z zakażeniem. U mężczyzn natomiast wystąpiły objawy i zakażenie wykryto w związku z diagnostyką przeprowadzoną przez lekarzy POZ, następnie potwierdzoną rozszerzonymi badaniami w Lubuskiej Specjalistycznej Poradni Chorób Wątroby w Zielonej Górze.

U 2 chorych w przeszłości wykonywano zabiegi medyczne z naruszeniem ciągłości tkanek, u 1 wykonywano zabiegi (tatuaze) w nieprofesjonalnym salonie, natomiast 1 przyjmował w przeszłości narkotyki drogą dożylną. Żaden z chorych nie był poddany hospitalizacji.

Osoby zakażone wirusem C wątroby zostają poddane szczepieniu przeciwko WZW typu B.

Ze względu na brak szczepień ochronnych zapobiegających zakażeniom HCV, w trakcie przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych przeprowadza się rozmowy mające na celu zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat dróg szerzenia się zakażeń, wywołanych tym wirusem.

1.2. ZACHOROWANIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane są spożyciem zakażonej lub zanieczyszczonej żywności lub wody. Najczęściej przebiegają pod postacią ostrego nieżytu żołądkowo-jelitowego, choć nasilenie objawów zależy od rodzaju czynnika etiologicznego, zjadliwości zarazka, wielkości dawki zakażającej oraz wrażliwości osobniczej organizmu.

BAKTERYJNE ZATRUCIA POKARMOWE

Salmonellozy

Podobnie jak w roku 2020, w analizowanym okresie odnotowano 8 zatruc pokarmowych o etiologii salmonellozowej.

Zatruciu uległ 1 mieszkaniec miasta (mężczyzna) i 7 mieszkańców wsi (4 kobiety i 3 mężczyzn), w tym 6 dzieci w wieku 0-4 lat. Stan 7 chorych wymagał hospitalizacji.

Najczęstszą przyczyną zatruc była *Salmonella Enteritidis*, w 1 przypadku - *Salmonella Infantis*.

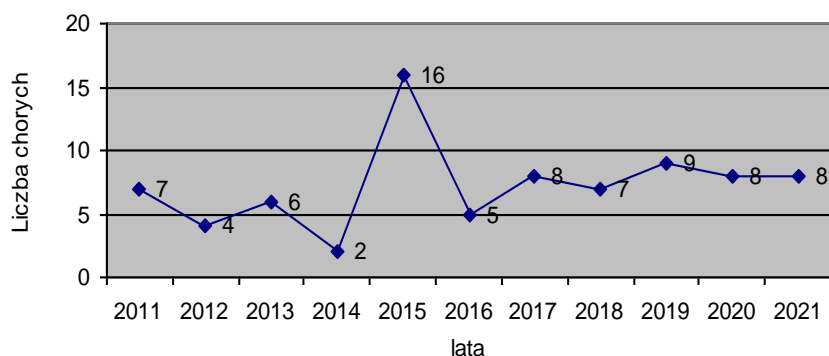
Podczas przeprowadzanych wywiadów nie ustalono jednoznacznie źródeł zakażenia chorych.

Często wskazywano natomiast na kontakty ze zwierzętami domowymi jak psy, koty, czy inne zwierzęta gospodarskie.

Podczas likwidacji ognisk szerzono oświatę zdrowotną kształtującą zachowania prozdrowotne na rzecz zwiększenia higieny osobistej oraz higieny przygotowywania posiłków.

Wszystkie osoby chore (ozdrowieńcy) i osoby z kontaktu objęte zostały nadzorem epidemiologicznym - zalecono badanie kału w kierunku salmonelli.

Liczba chorych na Salmonellozy w latach 2011-2021

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

Wpłynęło 11 zgłoszeń innych bakteryjnych zakażeń jelitowych (w 2020r. -7) wywołanych przez:

- E coli inną i BNO - 1 przypadek
- Campylobakter jejuni - 3 przypadki
- Clostridium difficile - 5 przypadków
- inne określone - 1 przypadek
- inne nieokreślone - 1 przypadek

Zachorowaniu uległo 4 mężczyzn, po 2 mieszkańców miasta i wsi i 7 kobiet- 4 mieszkanki miasta i 3 - wsi. Wśród chorych było dwoje dzieci w wieku do lat 2.

W przypadku Clostridium difficile zachorowaniu uległo 5 kobiet w przedziale wiekowym 56-79 lat -3 mieszkanki wsi i 2 mieszkanki miasta.

W ww. grupie zachorowań stan 7 chorych, w tym 1 dziecka w wieku do lat 2 wymagał hospitalizacji.

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w roku wcześniejszym nie zarejestrowano przypadku innego bakteryjnego zatrucia pokarmowego.

Wirusowe zakażenia jelitowe

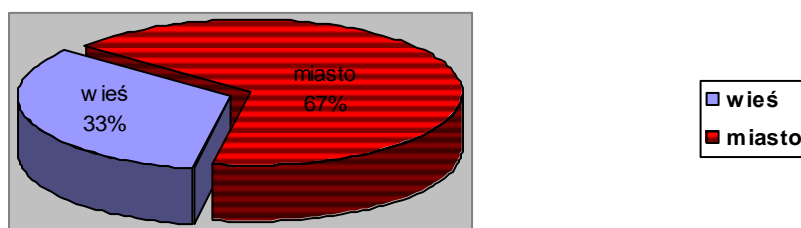
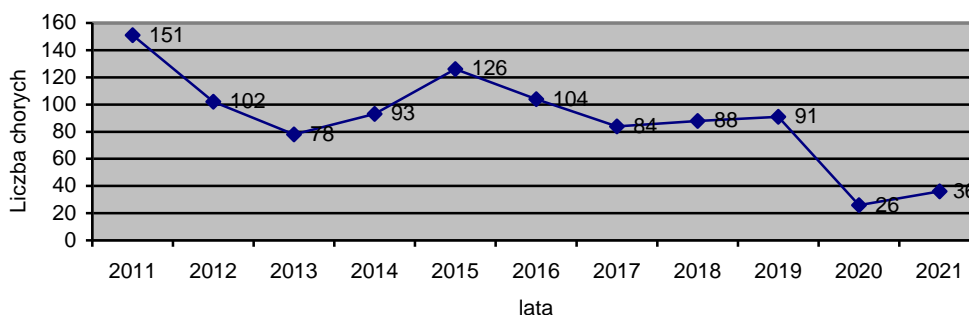
W omawianym okresie odnotowano 36 (w 2020r.-26) przypadków zachorowań wywołanych przez wirusy, w tym u dzieci do lat 2- 13 przypadków, co stanowi ok.36%.

W 23 przypadkach wyizolowano rotawirusy, tj. około 64% wszystkich zakażeń wirusowych, następnie 2 przypadki norowirusów, 7 innych przypadków określonych i 4 przypadki zakażeń wirusowych nieokreślonych.

Stan 32 osób wymagał hospitalizacji, w tym 13 dzieci do lat 2. Pozostałe 4 osoby były leczone ambulatoryjnie.

Na wirusowe zakażenia jelitowe częściej chorowali mieszkańcy miast- 24 przypadków, co stanowi ok.67%, niż wsi - 12 przypadków, tj. ok. 33% wszystkich zachorowań. Zachorowało 17 kobiet, co stanowi 47% i 19 mężczyzn- tj. 53% ogólnej liczby wirusowych zakażeń jelitowych.

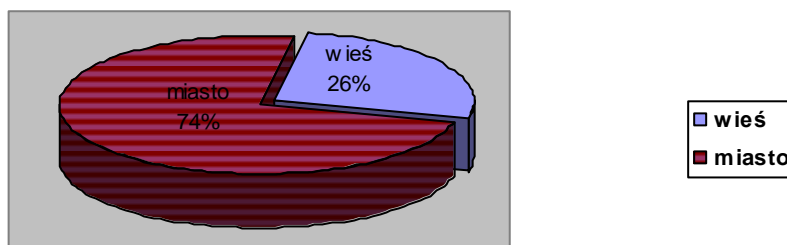
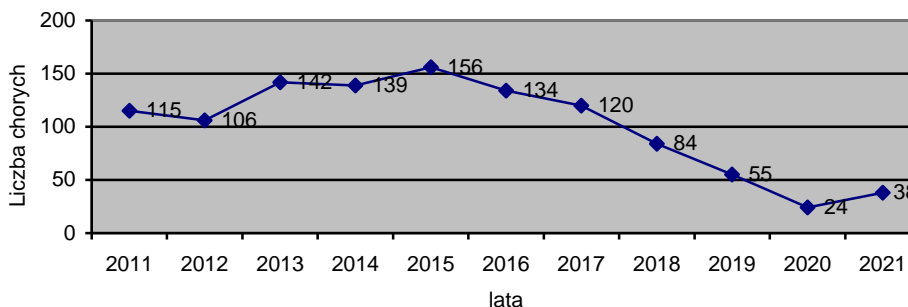
Liczba chorych na wirusowe zakażenia jelitowe określone i nie określone w latach 2011-2021

Biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

Zanotowano 38 przypadków biegunki i zapaleń żołądkowo – jelitowych BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (w 2020r.- 24), w tym 31 zachorowań u dzieci do lat 2. Hospitalizowanych było 12 osób, w tym 7 dzieci do lat 2. Częściej chorowali mieszkańcy miasta – 28 przypadków, co stanowi 74%, wsi -10 przypadków. Zachorowało 23 mężczyzn i 15 kobiet.

Liczba biegunek i zakażeń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 w latach 2011-2021

1.3. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU ERADYKACJI ZACHOROWAŃ NA POLIOMYELITIS

W omawianym okresie na terenie powiatu żagańskiego podobnie jak w latach ubiegłych prowadzono nadzór nad zgłaszaniem zachorowań i podejrzeń zachorowań przebiegających z objawami ostrych porażek wiotkich u dzieci do 15 roku życia w Oddziale Dziecięcym Nowego

Szpitala w Szprotawie. Z prowadzonego monitoringu tych zachorowań sporządzane są cotygodniowe meldunki. W okresie sprawozdawczym ww. szpital nie zgłosił takich zachorowań.

1.4. CHOROBY INWAZYJNE

Podobnie jak w roku wcześniejszym w 2021r. zdiagnozowano 2 przypadki choroby inwazyjnej. W 2021r. wystąpiły one u 2 mężczyzn, mieszkańców wsi i były wywołane przez *Neisseria meningitidis* i *Streptococcus pneumoniae* (w 2020r.- 2 przypadki wywołane przez *Streptococcus pyogenes*).

Inwazyjna choroba meningokokowa

Zachorowanie dotyczy 67-letniego mężczyzny. Pacjent w stanie ciężkim, z objawami rozwijającego się wstrząsu i podejrzeniem sepsy (silne osłabienie, wysoka temp.40°C, krwotoczne wybroczyny na skórze całego ciała, zaburzenia równowagi, problemy w kontakcie), trafił do Wielospecjalistycznego Szpitala SP ZOZ w Nowej Soli na Oddział Chorób Wewnętrznych. Na podstawie obrazu klinicznego i wykonanych badań potwierdzono sepsę meningokokową. Wdrożono antybiotykoterapię, uzyskując obniżenie wartości wskaźników zapalnych i poprawę stanu chorego. Pacjenta wypisano do domu po 14-dniowej hospitalizacji, bez powikłań po przebytej chorobie. Osoby z kontaktu z chorym, tj. członkowie rodziny, personel medyczny i pacjenci z sali chorego, w sumie 55 osób zostało objętych chemioprophylaktyką.

Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

Zachorowaniu uległ 55-letni mężczyzna, który trafił do „Szpitala Na Wyspie” w Żarach z powodu duszności spoczynkowych, kaszlu i wysokiej temperatury ciała. Przy przyjęciu wystąpiły wysokie wskaźniki zapalne. Uzyskany dodatni wynik posiewu krwi - *Streptococcus pneumoniae* wraz z obrazem klinicznym potwierdził sepsę pneumokokową. Wdrożona antybiotykoterapia celowana obniżyła poziom CRP i prokalcytoniny wpływając pozytywnie na samopoczucie chorego. Po 11-dniowej hospitalizacji pacjenta w stanie dobrym, bez powikłań wypisano do domu.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano chorób inwazyjnych wywołanych przez inne drobnoustroje takie jak *Streptococcus pyogenes* czy *Haemophilus influenzae*.

1.5. CHOROBY ODZWIERZĘCE

Osoby szczepione przeciwko wścieklicznie

W omawianym okresie sprawozdawczym przeciwko wścieklicznie zaszczepiono 4 osoby pięcioma dawkami szczepionki Verorab na oddziale zakaźnym w Zielonej Górze (w ubiegłym roku zaszczepiono 1 osobę). 3 osoby z osób poddanych szczepieniu zostały pokąsane przez nieznaną koty, natomiast 1 przez nieznanego psa.

Pokąsania, po których nie podjęto szczepień p/ wścieklicznie

Wściekliczna - niebezpieczna choroba zakaźna do której dochodzi w wyniku pokąsania przez zakażone wirusem wściekliczny zwierzę. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt śliny chorego zwierzęcia z uszkodzoną skórą, błonami śluzowymi, bądź spojówkami. Ze względu na

wysoką śmiertelność choroby, każdy zgłoszony przez lekarza przypadek narażenia na wściekłą jest wnikliwie analizowany.

W 2021r. opracowano 25 przypadków pokąsań przez zwierzęta (w 2020r.-33 przypadki) po których nie podejmowano szczepień p/ wścieklicznie.

W większości przypadków sprawcami pokąsań były psy, w 2 przypadkach -kot i w 1 -szczur domowy. Zwierzęta poddano obserwacjom weterynaryjnym celem wykluczenia wściekliczyny.

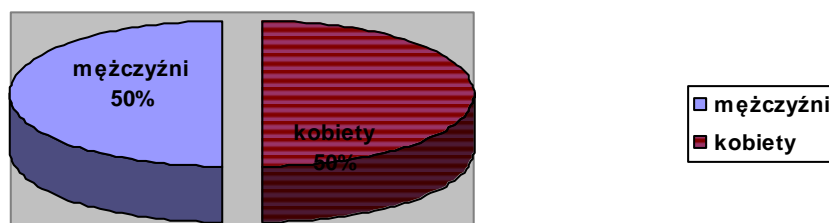
U badanych zwierząt, w trakcie przeprowadzanych 15-dniowych obserwacji nie zaobserwowano niepokojących objawów wściekliczyny, co pozwoliło zwolnić osoby poszkodowane z obowiązku szczepień przeciwko wścieklicznie.

Borelioza

Borelioza, inaczej choroba z Lyme jest odzwierzęcą, bakteryjną chorobą zakaźną wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi*, przenoszona przez kleszcze. Do zakażenia dochodzi zazwyczaj po ukłuciu przez kleszcza.

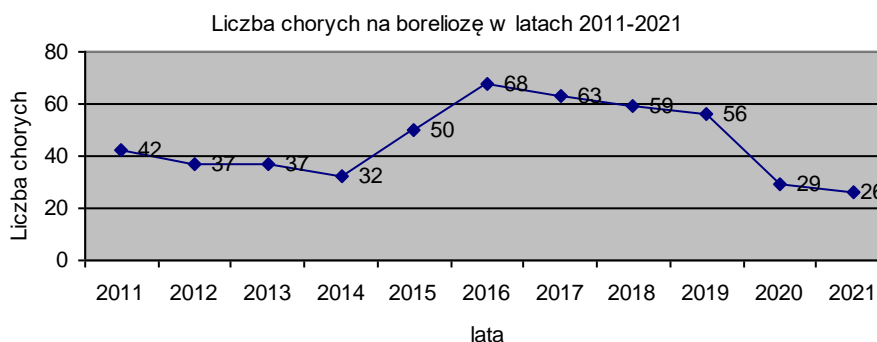
W omawianym okresie sprawozdawczym zarejestrowano tylko 26 przypadków boreliozy, tj. 25 potwierdzonych i 1 prawdopodobną. (w 2020r.-ogółem 29), gdyż pozostałe nie spełniały kryteriów definicji na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Zachorowaniom ulegali po równo mężczyźni jak i kobiety- po 13 osób. Chorowali mieszkańcy miast jak i wsi (miasto- 16 przypadków, co stanowi ok.62%, wieś - 10, tj. ok. 38%).

W 20 przypadkach stwierdzono rumień wędrujący, w pozostałych 6 diagnozę postawiono na podstawie objawów klinicznych (nawracające bóle i obrzęki stawów, bóle mięśni, osłabienie) potwierdzonych dodatnimi wynikami badań serologicznych w kierunku

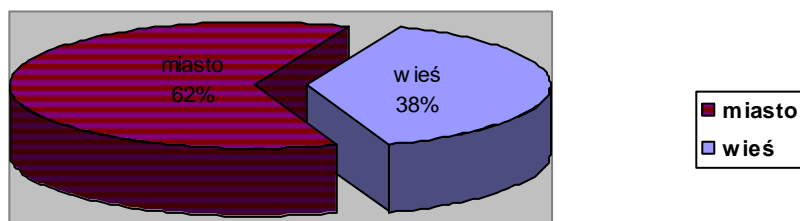

przeciwciał w klasie IgG. Wszyscy chorzy zostali leczeni w warunkach ambulatoryjnych, ich stan nie wymagał hospitalizacji.

W większości przypadków osoby podają, że były kąsane przez kleszcze jedno- lub wielokrotnie. Do pokąsań przez kleszcze najczęściej dochodziło w trakcie pobytu w lasach na terenie powiatu żagańskiego oraz podczas prac i wypoczynku na działkach ogrodowych.

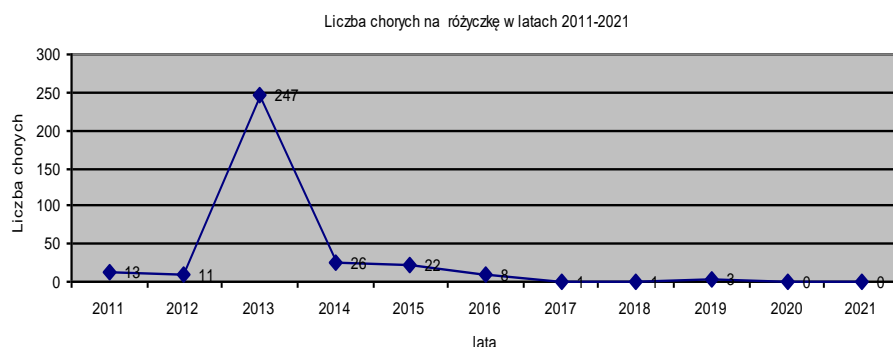

1.6. CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

Różyczka

Różyczka- jest zakaźną i zaraźliwą chorobą wirusową wieku dziecięcego o łagodnym, czasem bezobjawowym przebiegu. Czasami zdarzają się zachorowania osób dorosłych, co jest szczególnie niebezpieczne u kobiet ciężarnych, ponieważ wirus wykazuje właściwości teratogenne., czego wynikiem mogą być zaburzenia rozwojowe płodu. Rezerwuarem i źródłem zakażenia jest chory człowiek. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą kropelkową lub przez kontakt bezpośredni.

Podobnie jak w roku wcześniejszym, w 2021r. na terenie PSSE w Żaganiu, nie zarejestrowano przypadków różyczki.

Nagminne zapalenie przyusznic

Świnka - inaczej nagminne zapalenie przyusznic, to wirusowa choroba zakaźna wieku dziecięcego. Charakteryzuje się zapaleniem oraz obrzękiem ślinianek przyusznych, nierzadko z towarzyszącymi objawami ze strony centralnego układu nerwowego. Czynnikiem etiologicznym jest wirus nagminnego zapalenia przyusznicy. Rezerwuarem i źródłem zakażenia jest chory człowiek, a zakażenie następuje drogą kropelkową lub poprzez skażone śliną przedmioty.

W omawianym okresie zarejestrowano 1 przypadek zachorowania z powodu nagminnego zapalenia przyusznic (w 2020r.-2). Zachorowała 26-lenna kobieta. Jej stan nie wymagał hospitalizacji. Brak danych nt. szczepień osoby chorej.

Ospa wietrzna

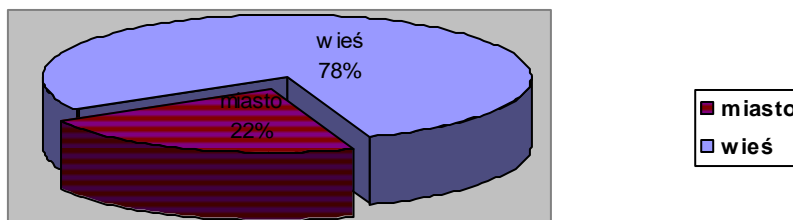
Ospa wietrzna – jest wysoce zakaźną chorobą o ostrym przebiegu charakteryzującą się wysypką pęcherzykową na skórze i błonach śluzowych, pojawiającą się w kilku rzutach. Czynnikiem etiologicznym jest wirus ospy wietrznej i półpaśca. Wirus szerzy się drogą kropelkową przez kontakt bezpośredni, rzadziej pośredni wraz z ruchem powietrza może się przemieścić na odległość kilku metrów (stąd nazwa ospy wietrznej).

W omawianym okresie odnotowano nieznaczny wzrost liczby zachorowań w stosunku do roku ubiegłego. W 2021r. zarejestrowano 86 zachorowań, natomiast w 2020r. - 75 zachorowań.

Zachorowaniu uległo 44 kobiety i 42 mężczyzn, w tym 19 mieszkańców miasta, tj. 22% i 67 wsi, co stanowi ok. 78% wszystkich przypadków. Zdecydowaną większość, tzn. 81 przypadków zachorowań zanotowano u dzieci do lat 14, co stanowi ok. 94% wszystkich zachorowań.

Stan jednego chorego, 3-miesięcznego chłopca wymagał hospitalizacji.

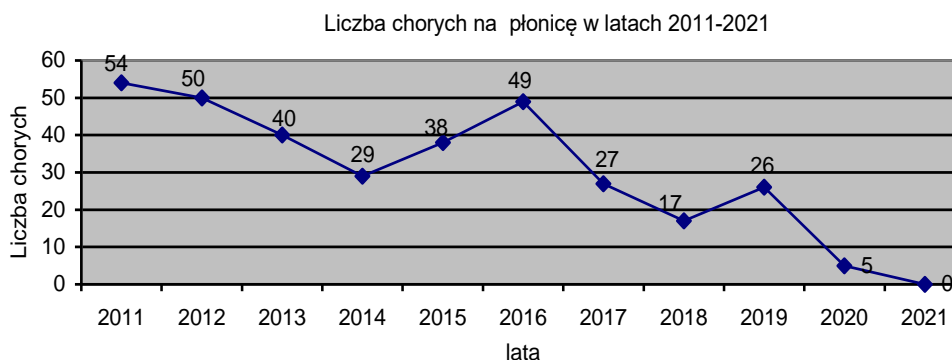
Tylko jedna osoba była zaszczepiona dwoma dawkami szczepionki varilix.

Płonica

Płonica- inaczej zwana szkarlatyną to ostra, wysypkowa choroba zakaźna wywołana przez paciorkowce grupy A. Zachorowaniom ulegają najczęściej dzieci, choć zdarzają się bardzo rzadko przypadki zachorowań u dorosłych. Źródłem zakażenia jest chory człowiek, ozdrowieniec lub nosiciel wydalający zarazki. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt bezpośredni z osobą wydalającą zarazki podczas kichania lub kaszlu (droga powietrzno-kropelkowa do 2,5m) lub pośredni przez zakażone przedmioty i pył (droga powietrzno-pyłowa). Ze względu na wysoką zaraźliwość choroby wymagane jest ograniczenie kontaktów chorego dziecka z rówieśnikami.

W omawianym okresie sprawozdawczym na terenie nadzorowanym przez PSSE w Żaganiu nie odnotowano zachorowań na płonicę (w 2020r.-5).

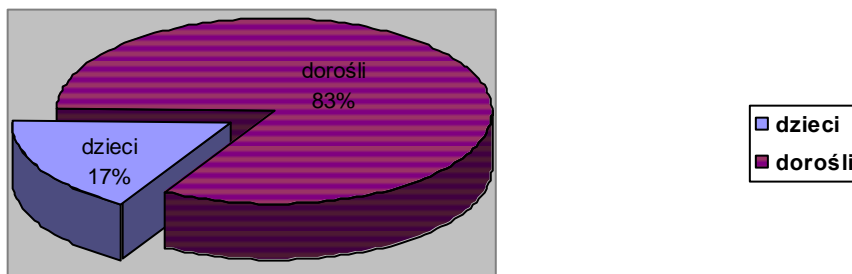
1.7. POZOSTAŁE JEDNOSTKI CHOROBOWE NOTOWANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Grypa wg. MZ – 55

Grypa - to ostra, wirusowa choroba bardzo zakaźna o szczególnym powinowactwie do układu oddechowego, przenoszona się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową np. podczas kichania. Rozpoczyna się najczęściej gwałtownie i od początku towarzyszą jej ostre objawy. Nie należy jej mylić z przeziębieniem, dla którego charakterystyczne jest stopniowe pojawianie się dolegliwości i nieżyt nosa, który nie zawsze występuje w przypadku grypy.

Największa ilość zachorowań występuje okresowo w sezonie jesienno-zimowym. Przebieg choroby zależy od zjadliwości wirusa i stanu ogólnego chorego, dlatego należy dbać o kondycję organizmu i unikać kontaktu z osobami chorymi na gripę. Jednak najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Szczepienia zaleca się głównie osobom z obniżoną odpornością organizmu, szczególnie podatnym na zakażenia (dzieci, osoby starsze, osoby z innymi poważnymi schorzeniami).

W okresie sprawozdawczym liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w porównaniu z rokiem wcześniejszym spadła prawie 10-krotnie. Zarejestrowano 82 przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę, w tym u 12 dzieci do lat 14, co stanowi ok. 15% (w 2020r.- 756 przyp., w tym u 209 dzieci do lat 14). W przebiegu choroby żadna z chorych osób nie wymagała hospitalizacji. Wszystkie przypadki diagnozowano na podstawie objawów klinicznych i wywiadu, bez potwierdzenia laboratoryjnego. Brak wykonywanych badań laboratoryjnych może być powodem stosunkowo niskiej wiarygodności postawionych rozpoznań i rozbieżności pomiędzy zgłoszonymi przypadkami, a faktyczną liczbą zachorowań.

Wszystkie zachorowania/podejrzenia zachorowań zarejestrowano w IV kwartale 2021r.-82, natomiast nie odnotowano żadnego przypadku w trzech pierwszych kwartałach 2021r.

Giardioza

Giardioza, inaczej lamblioza jest chorobą przenoszoną drogą pokarmową. Do zarażenia dochodzi poprzez picie skażonej wody oraz zjedzenie pokarmów, na których znajdują się cysty pierwotniaka Giardia lamblia. Możliwe jest także przeniesienie choroby z osoby na osobę.

Choroba dotyczy dorosłych i dzieci bez względu na płeć. Dane epidemiologiczne wskazują jednak, że na zarażenie najbardziej narażone są dzieci w wieku 2–5 lat. Zachorowanie na lambliozę nie daje trwałej odporności, a zatem ponowne zachorowania w przyszłości są możliwe. U większości osób dorosłych i dzieci zarażonych Giardią zachorowanie nie daje żadnych objawów. W około 10% przypadków lamblioza przybiera ostrą postać objawową. Najczęstszymi objawami są:

- biegunka o ostrym, nagłym początku,
- bóle brzucha występujące bezpośrednio po posiłku,
- skurcze brzucha i/lub wzdęcia,
- tłuszczowe stolce,
- brak apetytu, złe samopoczucie,
- chudnięcie,
- nudności, wymioty i/lub zgaga

Podobnie jak w roku wcześniejszym, obecnie również zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na giardiozę. Dotyczył on 22-letniej kobiety, mieszkanki miasta. Głównym objawem choroby były przede wszystkim wzdęcia. Przebieg choroby miał charakter łagodny, w związku z czym chora nie wymagała hospitalizacji. Diagnozę postawiono w oparciu o wykonane badania laboratoryjne. Nie ustalono źródła zakażenia.

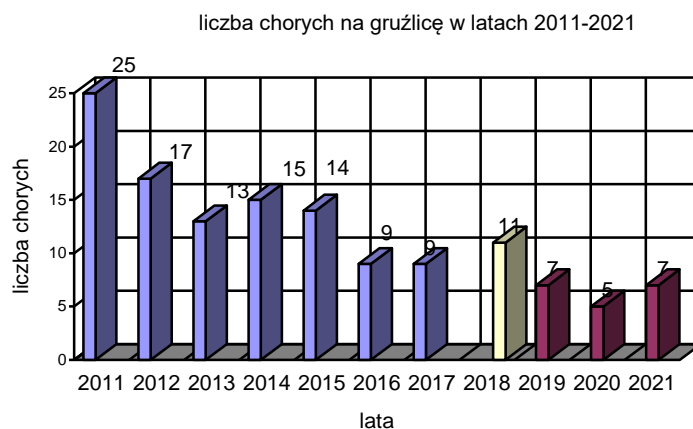
Gruźlica

Gruźlica- potencjalnie śmiertelna choroba zakaźna wywoływana przez prątką gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*), przenoszona drogą kropelkową. Gruźlica dotyczy najczęściej płuc (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy, układy oraz skórę (gruźlica pozapłucna). W Polsce gruźlica pozapłucna stanowi bardzo niski odsetek zdiagnozowanych wszystkich gruźlic, a najczęściej rejestrowane postaci gruźlicy pozapłucnej to -gruźlicze zapalenie opłucnej, gruźlica węzłów chłonnych, gruźlica układu moczowo-płciowego, gruźlica kości i stawów.

W 2021r. zarejestrowano 7 przypadków gruźlicy (w 2020r.-5), w tym 5 prątkujących i 2 nieprątkujące. Zachorowało 3 mężczyzn oraz 4 kobiety w różnych przedziałach wiekowych, 3 mieszkańców wsi i 4 miasta. Nie zarejestrowano przypadków zachorowań u dzieci do lat 14.

We wszystkich przypadkach diagnozę postawiono na podstawie zmian w obrazie rtg klatki piersiowej, w przypadkach prątkującej dodatkowo potwierdzono je wynikami badań płwociny w kierunku prątków gruźlicy.

Wszystkie osoby chore poddane zostały hospitalizacji w specjalistycznym szpitalu w Torzymiu, z czego w 3 przypadkach była ona poprzedzona hospitalizacją i diagnostyką w 105 Szpitalu Wojskowym w Żaganiu na Oddziale Pulmonologii. Po zakończonej hospitalizacji osoby objęte zostały nadzorem lekarskim w Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc w Żaganiu.

Choroby przenoszone drogą płciową

W analizowanym okresie wykazano 3 przypadki zachorowania na kiłę, w tym 1 wrodzona (w 2021r.-1 rzeżączka). Przypadki dotyczą 25-letniej kobiety, mieszkanki wsi i jej narodzonej córki oraz 37-letniego mężczyzny, mieszkańca miasta. Chora zgłosiła się do porodu do szpitala w Nowej Soli z dodatnim VDRL w ciąży. Dziecko urodzone przez nią, po urodzeniu i wykonaniu badań, poddano leczeniu penicyliną krystaliczną na Oddziale Noworodków i Wcześnieiaków w szpitalu w Nowej Soli.

Po wypisie ze szpitala chora wraz z córką zgłosiła się do Poradni Dermatologicznej przy 105 Szpitalu Wojskowym w Żarach, gdzie zlecono dalsze badania diagnostyczne. Obie pozostają pod nadzorem ww. poradni. Mężczyzna natomiast zgłosił się do Poradni Dermatologicznej przy 105 Szpitalu Wojskowym w Żarach z objawem pierwotnym (wrzód na prąciu). Po wykonaniu badań potwierdzających zakażenie został poddany leczeniu i objęty nadzorem ww. poradni. W obu przypadkach drogą narażenia był kontakt heteroseksualny.

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2 nowe przypadki zakażenia wirusem HIV (w 2020r.-1 przypadek). Zakażeniu uległ 40-letni mężczyzna, mieszkaniec miasta i 35-letnia kobieta, mieszkanka wsi. Oboje pozostają pod nadzorem Poradni Chorób Zakaźnych w Zielonej Górze. Nie ustalono dróg nabycia zakażenia.

W analizowanym okresie nie zarejestrowano natomiast zachorowań na AIDS.

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Na terenie powiatu żagańskiego w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 4346 przypadków zakażeń wywołanych tym wirusem, co w porównaniu do roku wcześniejszego daje ponad 2-krotny wzrost (w 2020r.-2077 przyp.). Przeprowadzono 6465 wywiadów epidemiologicznych.

W większości przypadków miały one charakter łagodny, bądź umiarkowany. We wszystkich przypadkach objawowych, najczęściej występowały stany gorączkowe (37,2-39,0°C), katar, suchy kaszel, ból gardła, ból głowy, ogólne osłabienie, bóle mięśniowe, rzadziej utrata węchu i smaku, nudności/wymioty, biegunka.

W ciężkich przypadkach występowały silne duszności, problemy z oddychaniem, niska saturacja. Ze względu na poważny przebieg choroby, stan 324 osób wymagał hospitalizacji (w 2020r.-198). W przypadku 119 osób zachorowanie zakończyło się zgonem (w 2020r. 55 zgonów)-liczba ta wynika z liczby oficjalnie zgłoszonych do PSSE zgonów na formularzu ZLK 5. Pozostali chorzy uzyskali status ozdrowieńca.

2. NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

PPIS w Żaganiu koordynuje, zabezpiecza zaopatrzenie w preparaty szczepionkowe oraz nadzoruje realizację obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych na terenie powiatu.

Obowiązkowe szczepienia ochronne, finansowane ze środków publicznych, w roku sprawozdawczym realizowane były w 20 podmiotach leczniczych, będących pod nadzorem

sanitarnym PPIS w Żaganiu oraz w Filii 105 Kresowego Szpitala Wojskowego, będącego pod nadzorem Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu.

Przeprowadzono w nich 21 kontroli, w trakcie których oceniono:

- wyposażenie punktów szczepień w lodówki, termometry, strzykawki i igły jednorazowego użytku, rękawice, zestawy przeciwwstrząsowe,
- warunki transportu i przechowywania szczepionek,
- dokumentację medyczną, dotyczącą realizacji obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych oraz stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży w ramach szczepień obowiązkowych i zalecanych,
- racjonalne gospodarowanie preparatami szczepionkowymi oraz maksymalne wykorzystywanie preparatów wielodawkowych,
- rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Pomieszczenia były właściwie wyposażone i zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych.

Wszystkie placówki zaopatrzyły się w elektroniczne systemy monitorowania temperatury w lodówce przy użyciu rejestratora temperatury, dzięki któremu jest stały nadzór nad preparatami szczepionkowymi, oprócz jednej placówki (mała praktyka lekarza rodzinnego szczepiąca rocznie ok. 20 dzieci), która przyjęła inne rozwiązanie polegające na podpisaniu umowy z inną PLR – na przechowanie preparatów szczepionkowych, posiadającą elektroniczny system monitorowania temperatury.

W roku sprawozdawczym w jednym Punkcie Szczepień w NZOZ (praktyka lekarza rodzinnego) na skutek awarii listwy zasilającej doszło do przerwania łańcucha chłodniczego, które trwało powyżej 48 godzin. Niezwłocznie przeprowadzono kontrolę interwencyjną. Stwierdzono, że rejestrator monitorowania temperatury w lodówce nie działał prawidłowo i nie został wysłany sms z powiadomieniem o awarii; wydano zalecenia. Podmiot dokonał spisu, oznakował i zabezpieczył szczepionki w innym urządzeniu chłodniczym, zgłosił incydent do Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w celu uzyskania opinii o jakości preparatów. Zgodnie z Decyzją LWIF zutilizowano preparaty szczepionkowe.

PPIS w Żaganiu dokonał kontroli sprawdzającej, stwierdził, że w podmiocie zapewniono sprawnie działający system monitorowania temperatury, nikogo nie zaszczepiono szczepionkami z przerwanej łańcucha chłodniczego. O sprawie poinformowano Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. oraz Ministerstwo Zdrowia.

W 2021r do PPIS w Żaganiu zgłoszono ogółem 10 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP). Zgłoszenia opracowano w elektronicznym Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. 9 NOP zakwalifikowano jako łagodne w tym 1 po szczepionce Infanrix IPV, 1 po szczepionce MMR Vax Pro, 7 po szczepieniu p/Covid 19 oraz 1 NOP poważny po szczepieniu p/Covid 19. We wszystkich przypadkach nastąpiła poprawa stanu zdrowia.

Na dzień 31 grudnia 2021r. liczba kart uodpornienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat , podlegającej szczepieniom ochronnym, przechowywanych przez placówki wynosiła 13855. Poniższa tabela przedstawia ilość kart uodpornienia wg roku urodzenia z uwzględnieniem kart uodpornienia dziewczynek od 2006r. do 2012r.

Rok urodzenia	Karty ogółem	Rok urodzenia	Karty ogółem	Karty dziewcząt	Rok urodzenia	Karty ogółem	Karty dziewcząt	Rok urodzenia	Karty ogółem	Karty dziewcząt
2021	494	2016	723		2011	686	331	2006	738	359
2020	701	2015	655		2010	766	365	2005	625	
2019	602	2014	683		2009	821	369	2004	678	
2018	614	2013	619		2008	851	395	2003	637	
2017	734	2012	751	348	2007	822	358	2002	655	

W momencie wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, aby zapewnić ciągłość szczepień i nie dopuścić do obniżenia uodpornienia populacji na choroby zakaźne objęte Programem Szczepień Ochronnych, a jednocześnie zabezpieczyć personel i pacjentów przed zakażeniem koronawirusem w czasie udzielania świadczeń medycznych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu niezwłocznie, zgodnie z wytycznymi GIS, wdrożył dodatkowe zasady bezpieczeństwa tj. wydał podmiotom leczniczym realizującym szczepienia ochronne zalecenia:

- 1) wykonywania szczepień po teleporadzie medycznej, obejmującej kwalifikację do szczepień, poprzedzoną przeprowadzeniem wywiadu w kierunku czynników ryzyka zakażenia SARS-CoV-2 zarówno u dziecka, jak i jego opiekunów i domowników oraz przeprowadzeniem wywiadu zdrowotnego w kierunku ostrej infekcji u dziecka, jak i opiekunów, a także domowników;
- 2) po wstępnej kwalifikacji ustalania terminu szczepienia, przekazywania informacji, że z dzieckiem może przyjść tylko jedna osoba, bez objawów infekcji;
- 3) wykonywania szczepień w pierwszych godzinach otwarcia praktyki z zachowaniem rozdziału czasowego. Przebywania w poczekalni w tym samym czasie jednego dziecka z opiekunem (separacja czasowa) w masce zakrywającej usta i nos. Mierzenia opiekunowi temperatury ciała, obowiązkową dezynfekcję dłoni.
- 4) używania przez personel medyczny, oprócz ogólnie stosowanych środków ochrony osobistej, maseczek zakrywających usta i nos oraz rękawiczek jednorazowych, jako uzupełnienie standardowej higieny rąk dla minimalizacji ryzyka przeniesienia SARS-CoV-2 na dziecko lub jego opiekunów w przypadku bezobjawowego zakażenia personelu;
- 5) zachowywania przez personel medyczny wszelkich zasad dotyczących zapobiegania zakażeniom przenoszonym drogą kropelkową lub bezpośredniego kontaktu – higiena rąk, przyjmowanie w odzieży roboczej/ochronnej, która nie miała kontaktu z pacjentem z objawami ostrej infekcji, dezynfekcja powierzchni, z którymi styka się pacjent (kozetka, stół pediatryczny itp.) po każdym pacjencie;
- 6) wykonywania szczepień w tzw. separacji przestrzennej w pomieszczeniu, w którym nie przyjmuje się osób chorych z objawami ostrej infekcji.

Placówki lecznicze dostosowały się do powyższych zaleceń, powyższe zalecenia są nadal kontrolowane.

W ogłoszonym Komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 22 grudnia 2020r. Programie Szczepień Ochronnych na rok 2021 wprowadzono szczepienie obowiązkowe u dzieci w 1 roku życia przeciw zakażeniom wywołanym przez rotawirusy. Wszystkie placówki

prawidłowo wdrożyły i realizowały szczepienia. 336 dzieci z rocznika 2021 otrzymało pełne szczepienie podstawowe.

W ramach prowadzonego nadzoru informowano o przepisach rozporządzenia MZ z dnia 27 sierpnia 2021r w sprawie zapobiegania grypie sezonowej w sezonie 2021/2022 (Dz.U. z 2021r. poz. 1581), zalecano podmiotom propagowanie szczepień. Ogółem w roku 2021 zaszczepiono 2086 osób, w tym w grupie wiekowej ≥ 65 lat - 1157 osób.

Podczas kontroli omawiano przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz. U. z 2021r. poz. 13), uwzględniające m. in. zmiany w sposobie zgłaszania NOP do Państwowej Inspekcji Sanitarnej tj. elektronicznie za pośrednictwem aplikacji gabinet.gov.pl.

Podsumowanie i wnioski

1. W 2021r., podobnie jak w roku poprzednim, nastąpił znaczny wzrost liczby zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w stosunku do lat wcześniejszych (w 2020r. zarejestrowano o 500 przypadków zachorowań więcej niż w 2019r., natomiast w 2021r. o 1640 przypadków jeszcze więcej niż w 2020r.), co głównie jest efektem pojawienia się w marcu 2020r. nowej jednostki chorobowej COVID-19 (ok. 69% wszystkich zarejestrowanych zachorowań w 2020r. i ok. 93% wszystkich zachorowań w 2021r.). Zachorowania na Covid-19 zdominowały wszystkie inne jednostki chorobowe, dlatego z jednej strony znaczny wzrost ogólnej liczby zachorowań na choroby zakaźne, z drugiej zaś spadek rejestrowanych w poprzednich latach jednostek chorobowych, nie jest wiarygodnym odzwierciedleniem stanu zdrowia mieszkańców powiatu żagańskiego, jak i całego społeczeństwa.

Pojawienie się nowego wirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku było wielkim zaskoczeniem i w roku 2021 zdeorganizowało funkcjonowanie całego społeczeństwa, w tym działanie wszystkich podmiotów leczniczych.

Koncentracja służb medycznych na walce z wirusem, spowodowała w innych przypadkach znaczny spadek kontaktów na linii lekarz- pacjent, co z kolei przełożyło się na ilość stawianych diagnoz, a co za tym idzie ilość zgłaszanych do PSSE nowych zachorowań.

W przedstawionej sytuacji liczby wykazanych zachorowań w ciągu ostatnich dwóch lat nie są wiarygodnym zwierciadłem stanu zdrowia naszego społeczeństwa i nie są realną podstawą do przeprowadzenia właściwej oceny sytuacji epidemiologicznej powiatu.

II. Dzięki prowadzonym szczepieniom ochronnym i uzyskaniu wysokiego odsetka osób zaszczepionych przeciwko chorobom zakaźnym, niektóre choroby wieku dziecięcego jak odra, poliomyelitis, czy błonica od wielu lat, na terenie powiatu żagańskiego nie występują.

W 2021r. wprowadzono nieobowiązkowe szczepienia przeciwko COVID-19. Jak w każdym przypadku szczepienia te mają zarówno swoich zwolenników, jak i przeciwników, pomimo korzyści płynących z faktu zaszczepienia się.

Brak obowiązku szczepień oraz ciągle pojawiające się nowe warianty wirusa są przyczyną tego, że widoczne efekty tych szczepień, a tym samym czas osiągnięcia zbiorowej odporności populacji ulega wydłużeniu, pomimo dostępu do szczepień coraz to młodszych osób (wcześniej tylko dorośli, następnie 12-latkowie, teraz 5-latkowie).

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

IV. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO

Jednym z głównych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Istotny wpływ na realizację tych zadań miała dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna w kraju oraz na terenie powiatu żagańskiego, zdeterminowana przez pandemię koronawirusa SARS-CoV-2.

W roku 2021 zaplanowano 22 kontrole, z których jedna to kontrola kompleksowa szpitala w Szprotawie i 21 kontroli w podmiotach wykonujących szczepienia.

Według ewidencji prowadzonej przez PPIS w Żaganiu na dzień 31.12.2021 roku pod nadzorem pozostawały 142 obiekty z zachowaniem następującego podziału:

- 1 szpital (ZOL, zakład rehabilitacji leczniczej, poradnie, ambulatorium z izbą chorych)
- 21 ośrodków zdrowia, przychodni, poradni, ambulatoriów z izbą chorych
- 2 medyczne laboratoria diagnostyczne;
- 7 zakładów rehabilitacji leczniczej;
- 10 innych tj. 4 pielęgniarskie, 4 stomatologiczne, 1 krwiodawstwo, 1 pracownia protetyki;
- 28 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów;
- 38 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich w tym 2 stomatologiczne;
- 2 grupowe praktyki lekarskie w tym 1 stomatologiczna;
- 8 indywidualnych praktyk pielęgniarskich;
- 22 indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek;
- 1 grupowa praktyka pielęgniarek;
- 2 inne obiekty w tym 1 gabinet rehabilitacyjny, 1 sklep ortopedyczny.

Skontrolowano 22 obiekty, co stanowi 15% ogólnej liczby.

Działalność kontrolno – represyjna

Przeprowadzono 26 kontroli nadzorowych, w tym 22 kontrole zaplanowane oraz 4 kontrole wynikające ze zgłoszeń interwencyjnych.

Zgłoszenia interwencyjne dotyczyły nieprawidłowości sanitarno-higienicznych w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej, w punkcie wykonywania szybkich testów antygenowych oraz w gabinecie ginekologicznym oraz nieprzestrzegania procedur zapobiegających zakażeniom SARS-CoV-2 w Zakładzie rehabilitacyjnym w Żaganii.

Wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące nieprawidłowości technicznych, oraz nałożono 2 mandaty karne o łącznej wysokości 500zł: za nieprawidłowości sanitarno-higieniczne w kwocie 300 zł oraz za nieprzestrzegania obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych - 200 zł.

ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ ZAMKNIĘTEJ

Pod nadzorem PPIS w Żaganii znajduje się 1 obiekt z tej kategorii – niepubliczny szpital w Szprotawie prowadzony przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W szpitalu funkcjonują 3 oddziały: wewnętrzny, dziecięcy i zakład opiekuńczo-leczniczy, centralna izba przyjęć, pracownia USG, endoskopowa, poradnie k, chirurgiczna, urologiczna, zakład rehabilitacji oraz inne niezbędne do funkcjonowania tej placówki komórki organizacyjne. Obiekt jest dostępny i przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo: w budynku działa winda, posiada podjazd przy wejściu do szpitala, toaletę dla osób niepełnosprawnych. Nowy Szpital w Szprotawie zlokalizowany jest w budynku wolnostojącym, wielokondygnacyjnym.

W 2021 roku przeprowadzono w szpitalu kontrolę kompleksową obejmującą swym zakresie:

- prowadzenie procesów dekontaminacji sprzętu medycznego z uwzględnieniem stosowanych metod sterylizacji, środków dezynfekcyjnych i dezynfekcyjno-myjących, postępowanie z odpadami medycznymi, w tym kontrola stanu sanitarno-technicznego magazynu odpadów, stan sanitarno-higieniczny oddziałów, ocenę działalności Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych;
- ocenę realizacji ogólnych wymogów bhp, ocenę realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, ocenę dokumentacji dotyczącej higieny pracy, ocenę pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscu pracy;
- zaopatrzenie w wodę do spożycia ze szczególnym uwzględnieniem awaryjnego zaopatrzenia w wodę szpitala, gospodarkę odpadami płynnymi i stałymi, w tym stan sanitarno-porządkowy stanowiska gromadzenia odpadów komunalnych i otoczenia obiektu, stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny pomieszczeń zaplecza szpitala (brudowniki, magazyny bielizny, pomieszczenia porządkowe, węzły sanitarne, toalety, łazienki, magazyn rzeczy osób hospitalizowanych), postępowanie z bielizną szpitalną, zaopatrzenie w środki czystościowe i dezynfekcyjne, sposób postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu.
- zapewnienie bezpieczeństwa wprowadzanej do obrotu żywności, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, teoretyczną ocenę jadłospisu wraz z poborem próbek żywności (posiłków) w ramach urzędowej kontroli żywności.

Kontroli poddano wybrane komórki organizacyjne szpitala: izbę przyjęć, poradnię ginekologiczną, poradnię chirurgii ogólnej, poradnię nocnej i świątecznej pomocy medycznej, oddział wewnętrzny, oddział pediatryczny, zakład opiekuńczo-leczniczy, magazyn odpadów

medycznych, pomieszczenia socjalne pracowników,, pomieszczenia zaplecza szpitala (brudowniki, magazyny bielizny, pomieszczenia porządkowe, węzły sanitarne, toalety, łazienki, magazyn rzeczy osób hospitalizowanych).

W związku z trwającą epidemią koronawirusa SARS-CoV -2, szpital został zobowiązany do wprowadzenia zmian w infrastrukturze szpitala wraz z określonymi rozwiązaniami organizacyjnymi, w celu minimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa i zapobiegania zakażeniom szpitalnym.

Powyższe zadania zostały wdrożone w 2020 roku i nadal obowiązują, co zostało udokumentowane w protokole w kontroli kompleksowej szpitala w Szprotawie.

- 1) szpital został podzielony na strefy TRIAGE - zieloną, żółtą i czerwoną, w tym również obszar czysty dla pacjenta bezobjawowego z wejścia bocznego, w którym przeprowadza się pomiar temperatury, wypełnia się ankietę oraz dezynfekuje się ręce;
- 2) zostały wydzielone pomieszczenia do izolacji pacjentów z podejrzeniem zakażenia, wszyscy pacjenci przyjmowani na oddziały szpitalne mają wykonywane testy w kierunku SARS CoV-2 (Abbott, PCR); do momentu otrzymania wyniku traktowani są jako potencjalnie zakażeni i przebywają w salach jednoosobowych;
- 3) wymazy wykonywane są w wyizolowanym miejscu stworzonym w Izbie Przyjęć lub we wskazanych miejscach na oddziale szpitala;
- 4) zgodnie z procedurą TRIAGE pacjenci z kontaktu z przypadkiem dodatnim informowani są o przeznaczonej dla nich strefy z odrębnym węzłem sanitarnym; zabezpieczonym przed wejściem dzwonkiem; w strefie pracuje personel stosujący indywidualne środki ochrony zachowując dystans;
- 5) w ramach podjętych inwestycji do dezynfekcji pomieszczeń zakupiono zamgławiacze powietrza;
- 6) wprowadzono zakaz odwiedzin w całym szpitalu;
- 7) wszyscy pacjenci kierowani do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego muszą odpowiednio wcześniej uzyskać negatywny wynik testu w kierunku SARS CoV-2;
- 8) szpital posiada wdrożone i zaktualizowane procedury postępowania z pacjentem zakażonym SARS- CoV-2 oraz środki ochrony osobistej spełniające wymogi pracy przy pacjencie covidowym.

W wyniku kontroli kompleksowej szpitala wydane zostały 3 decyzje administracyjne nakazujące podjęcie działań w celu poprawy warunków sanitarno-technicznych w oddziale wewnętrznym, pediatrycznym, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w poradni ginekologiczno-położniczej, w pomieszczeniach sanitarno-socjalnych dla pracowników, w pomieszczeniu centralnego magazynu bielizny brudnej, w magazynie rzeczy osób hospitalizowanych oraz w węzle sanitarnym przy tym magazynie. Trwają prace remontowo-budowlane dot. modernizacji pracowni endoskopowej, która będzie usytuowana w pomieszczeniach byłego bloku operacyjnego. Aktualnie toczy się postępowanie administracyjne w zakresie poprawy warunków sanitarno-technicznych w działającej pracowni endoskopowej.

W Nowym Szpitalu w Szprotawie Sp. z o.o. zatrudnionych jest 52 pracowników na umowę o pracę w tym: 26 pielęgniarek, 1 położna, 1 lekarz, 7 opiekunek, 1 mgr farmacji, 3 higienistki szkolne, 6

rehabilitantów, 5 pracowników administracyjnych, 2 techników radiologii (nie objęto kontrolą z uwagi na to, że należą do Radiologia Grupa Nowy Szpital Sp. z o.o. ul. Zbożowa 4, Szczecin).

Na kontrakcie zatrudnionych jest 34 pracowników, w tym: 28 lekarzy, 1 kierowca ratownik medyczny, 4 pielęgniarki, 1 specjalista bhp. Badania profilaktyczne pracowników są aktualne wykonane przez lekarza medycyny pracy. W szpitalu znajduje się opracowana ocena ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk. Pracodawca posiada rejestr czynników szkodliwych oraz karty badań i pomiarów, do których wpisywane są na bieżąco wyniki badań i pomiarów. Pracownicy pracujący w szpitalu mają dostęp do pomieszczeń sanitarno - socjalnych: szatnia, natrysk i ustęp. Ponadto na każdym z oddziałów znajdują się pokoje socjalne oraz natrysk i ustęp. W pomieszczeniu szatni znajdują się szafy na odzież roboczą i osobistą pracowników. Pracodawca zapewnia pracownikom odpowiednie środki ochrony indywidualnej i zbiorowej.

Zakłady patomorfologii/prosektoria.

Kontroli nie poddano prosektorium szpitalnego, ponieważ budynek jest wyłączony z użytkowania.

Ciała osób zmarłych przywożone są z poszczególnych oddziałów szpitalnych do pomieszczenia „pro morte” znajdującego się na poziomie piwnicznym, a następnie po 2 godzinach przebywania w ww. pomieszczeniu opuszczają budynek szpitala i przewożone są do chłodni poza teren szpitala specjalistycznym środkiem transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich (transportem firmy zewnętrznej) do prosektorium prywatnego (obiekt podlega stałemu nadzorowi PPIS w Żaganiu). Transport zwłok w obrębie budynku szpitala odbywa się przy użyciu wózka z zamkniętą przestrzenią w tzw. kapsule. Dezynfekcją kapsuły zajmuje się firma zewnętrzna.

Czystość bieżąca

Czystość bieżąca w oddziałach nie budzi zastrzeżeń.

Placówka posiada procedury w zakresie sprzątnięcia, wydzielone miejsca na sprzęt porządkowy,

Czystość mikrobiologiczna

W szpitalu w większości stosowany jest sprzęt i materiały medyczne jednorazowego użycia.

Sterylizacja narzędzi wielorazowego użycia prowadzi się w Głogowskim Szpitalu Powiatowym.

- procesy dezynfekcji

Procesy dezynfekcji prowadzone są prawidłowo, w użyciu są środki o pełnym spektrum działania biobójczego, we wszystkich skontrolowanych obszarach szpitala. Gabinet zabiegowy w pracowni endoskopowej wyposażony jest w myjnię - dezynfektor. Prowadzona jest wewnętrzna kontrola procesu mycia i dezynfekcji: fizyczna i chemiczna.

Postępowanie z bielizną

Stosowana jest bielizna jednorazowa:

- zapas jednorazowej bielizny czystej przechowywany jest w szafach wydzielonych do tego celu.
- Jednorazowa bielizna brudna zbierana jest do odpowiednio oznaczonych koszy i traktowana jest jak odpady komunalne bądź w zależności od zabrudzenia materiałem biologicznym, jako odpady niebezpieczne. Postępowanie z bielizną jest zgodne z instrukcjami wewnętrznymi.

Stosowana jest również bielizna wielorazowa:

- zapas wielorazowej bielizny czystej przechowywany jest w szafach wydzielonych do tego celu.
- Wielorazowa bielizna brudna zbierana jest do odpowiednio oznaczonych koszy, transportowana wózkami z zamkniętą przestrzenią ładunkową 2 razy dziennie przez upoważnionego pracownika, do pomieszczenia magazynu centralnego celem przygotowania do transportu i odbioru przez wyspecjalizowaną firmę. Postępowanie z bielizną jest zgodne z instrukcjami wewnętrznymi.

Gospodarka nieczystościami

- płynnymi - pomieszczenia i budynki szpitala są w pełni skanalizowane (kanalizacja miejska)
- stałymi: niebezpiecznymi medycznymi i komunalnymi

Podmiot kontrolowany posiada stosowne umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych oraz odpadów komunalnych. W 2021 roku skontrolowano szpital pod kątem postępowania z odpadami komunalnymi, oraz niebezpiecznymi odpadami medycznymi. W wyniku kontroli stwierdzono prawidłowe unieszkodliwienie odpadów medycznych, prawidłowe gromadzenie odpadów zgodnie z kodem odpadu w miejscu wytwarzania, poprawny sposób opisywania worków i pojemników, warunki magazynowania, warunki transportu wewnętrznego. Podczas kontroli sprawdzono zezwolenia firm na transport, odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych, zgodnie z zawartymi umowami. Nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi medycznymi i komunalnymi.

Żywnienie pacjentów

W zakresie kontroli kompleksowej szpitala przeprowadzono kontrolę kuchni mlecznej oraz 3 kuchenek oddziałowych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wprowadzanej do obrotu żywności, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, przeprowadzono teoretyczną ocenę jadłospisu wraz z poborem próbek żywności (posiłków) w ramach Urzędowej Kontroli Żywności.

Zakres działania kuchni oddziałowych obejmuje: wydawanie posiłków wyprodukowanych i dostarczanych do obiektu przez firmę cateringową. Posiłki wydawane są przez pracowników firmy cateringowej. W dniu kontroli w użyciu znajdowały się naczynia jednorazowego użytku (ze względu na sytuację epidemiologiczną). Ponadto, w dniu kontroli zapewniono pacjentom do picia wodę źródlaną butelkowaną z uwagi na stwierdzoną obecność w badanej wodzie w obiekcie bakterii Legionella.

Żywnienie odbywa się w systemie : śniadanie, obiad dwudaniowy, podwieczorek (dla oddziału dziecięcego i ZOLu), kolacja.

Stan sanitarno-techniczny bloku żywieniowego nie budził zastrzeżeń, ocena dekadowa jadłospisu była zadowalająca.

W ramach urzędowej kontroli żywności do badań laboratoryjnych pobrano całodzienny posiłek składający się ze śniadania, obiadu i kolacji; stwierdzono nieprawidłowości z zakresu jakości żywienia m.in. rozbieżności między zadeklarowaną, a zbadaną gramaturą i kalorycznością posiłków.

Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz ciepła woda użytkowa

Zaopatrywanie w wodę z wodociągu publicznego będącego pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu żagańskiego, która spełnia wymagania przydatności do spożycia pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym. Awaryjne zaopatrzenie w wodę na wypadek wystąpienia jej braku stanowią 2 zbiorniki retencyjne, wykonane ze stali nierdzewnej, mieszczące 48-godzinny zapas wody, przykryte pokrywą, zlokalizowane na poddaszu budynku szpitalnego. Woda ciepła użytkowa pozyskiwana jest z kotłowni głównej szpitala, w której znajdują się 2 piece gazowe dwufunkcyjne, zaspokajające wszystkie potrzeby ciepłe obiektu.

Podsumowanie i wnioski

1. W związku z obowiązującym na terenie kraju stanu epidemii koronawirusa SARS-Cov-2 w roku 2021 działania z zakresu sekcji epidemiologii koncentrowały się głównie na działaniach przeciwepidemicznych związanych z Covid-19.
2. W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej szpitala będącego pod nadzorem PPIS w Żaganiu stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny obiektu wymaga poprawy. Natomiast stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Czystość bieżąca oddziałów i pozostałych pomieszczeń zostały ocenione jako zadowalające.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

V. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO- ŻYWIENIOWYCH

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Żaganiu, zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

- kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego,
- kontrola warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,
- pobieranie próbek do badań laboratoryjnych.

Nadzór sanitarny w poszczególnych dziedzinach prowadzony jest na podstawie:

- ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
- rozporządzenia (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r w sprawie higieny środków spożywczych.

Główne kierunki obrane do działań na 2021r to:

- prowadzenie wzmożonego nadzoru nad zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy,
- dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalu na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego,
- dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach system oświaty – zgodnie z przepisami w tym zakresie,
- prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo,
- prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji) ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogaconej.

Nadzorem sanitarnym w roku 2021 objęto 845 obiektów, w tym:

- 812 zakładów żywieniowo – żywnościowych;
- 33 zakłady zajmujące się obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
- ▶ Z ww. liczby skontrolowano 269 obiektów, przeprowadzając w nich 387 kontroli, sporządzając 387 protokołów sanitarnych.

Na rok 2021 zaplanowano 315 kontroli sanitarnych:

- 236 w zakładach wysokiego ryzyka,
- 48 w zakładach średniego ryzyka,
- 31 w zakładach niskiego ryzyka.

Wydano 111 decyzji administracyjnych:

- 52 nakazujące usunięcie uchybień z zakresu stanu technicznego i zmiany terminu wykonania obowiązków oraz wykreślenia z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 59 decyzji zatwierdzających zakłady obrotu, produkcji i transportu żywności.

Wystawiono 137 decyzji w sprawie opłaty za przeprowadzone czynności kontrolne.

Za stwierdzone wykroczenia nałożono 47 mandatów karnych, na kwotę 10.750zł. Średnia wysokość mandatu to 229zł.

- ▶ Do badań laboratoryjnych pobrano 137 próbek żywności - 2 próbki zostały zakwestionowane,
- 1 próbka to żołądki z kurcząt – zakwestionowane na obecność bakterii Combylobakter jejuni,
- 1 próbka kwasu chlebowego. Produkt został zakwestionowany za stwierdzenie obecności sorbinianu potasu.

1. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW

1.1. ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI:

a). automaty do lodów:

Pod nadzorem znajdowało się 6 automatów do lodów, skontrolowano 6. 6 oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. Przeprowadzono w nich 8 kontroli.

Stan sanitarno – techniczny kontrolowanych zakładów nie budził zastrzeżeń.

c). piekarnie:

W ewidencji znajdowało się 9 piekarni - skontrolowano 8.

Ogółem przeprowadzono w nich 14 kontroli. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 6 obiektów, nałożono 1 mandat karny na kwotę 200zł. Powodem ukarania był brak aktualnych zaświadczeń lekarskich do celów saniatrno – epidemiologicznych.

Wydano 5 decyzji administracyjnych w celu poprawy stanu sanitarno-higienicznego.

d). ciastkarnie:

W ewidencji ujęto 4 ciastkarnie, skontrolowano 3.

Ogółem, w ciastkarniach przeprowadzono 6 kontroli. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 250 zł. Wydawano 2 decyzje administracyjne, celem poprawy stanu technicznego zakładu.

Mandat karny nałożono za brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych zakładu.

e). browar

W ewidencji znajduje się 1 browar rzemieślniczy, który w roku 2021 nie został skontrolowany.

f). inne wytwórnie żywności:

W roku 2021 w ewidencji znajdowały się 204 inne wytwórnie żywności:

- 184 producentów żywności, skontrolowano 7 , przeprowadzono 8 kontroli, pobrano 4 próbki- nie zostały zakwestionowane
- 12 – rolniczy handel detaliczny, nie kontrolowano,
- 6 dostawców bezpośrednich, nie kontrolowani,
- 2 producentów pierwotnych i dostawców żywności, nie kontrolowano.

Nie wydawano decyzji administracyjnych. W trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień natury sanitarnej.

1.2. OBIEKTY OBROTU HANDLOWEGO ŻYWNOŚCIĄ

Pod nadzorem znajdowały się 204 obiekty, skontrolowano 124, ogółem przeprowadzono 182 kontrole. Na podstawie arkusza oceny oceniono 90 zakładów, pod nadzorem znajdowały się 33 supermarkety, w których przeprowadzono 52 kontrole.

Do badań laboratoryjnych pobrano 116 próbek żywności – 2 zostały zakwestionowane:

1 próbka: żołądki z kurcząt - zakwestionowana za obecność bakterii *Compylobacter jejuni*. Do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Bydgoszczy, jako właściwego terenowo, ze względu na siedzibę producenta, wysłano pismo do wiadomości i wykorzystania zgodnie z kompetencjami.

1 próbka kwasu chlebowego - produkt został zakwestionowany za stwierdzenie obecności sorbinianu potasu w ilości 224±9mg/l. Poinformowano PPIS w Poznaniu właściwego ze względu na siedzibę importera produktu.

Nałożono 26 mandatów karnych na kwotę 5.500,-zł.

Wydano 31 decyzji administracyjnych i 14 decyzji zatwierdzających działalność w zakładzie.

W jednym ze sklepów (Delikatesy Centrum w Żaganii, ul. Rynek 2) stwierdzono:

- w szatni dla personelu umywalka do mycia rąk utrzymana w złym stanie sanitarnym, powierzchnia umywalki pokryta zielonymi wykwitami,
- w wc dla personelu punkty wodne brudne, zakurzone,- w jednej z kabin ustępowych panuje bałagan, podłoga brudna z porzucanymi ręcznikami papierowymi i rolkami,
- podłoga w komorze chłodniczej w złym stanie sanitarnym, brudna, zaśmiecona,
- w magazynie środków spożywczych panuje nieład, regały/transportery/kosze/folie ustawione w miejscach przypadkowych, znajduje się na nich składowisko niepotrzebnych rzeczy. Podłoga w pomieszczeniu w złym stanie sanitarnym, brudna, zaśmiecona,
- w ciągu komunikacyjnym – przy maszynie do zgniatania kartonów panuje bałagan, podłoga zaśmiecona,
- w pomieszczeniu mycia koszy panuje bałagan, Wejście zastawione koszem, na podłodze ustawiono towar przeterminowany, przeznaczony do zwrotu. Basen do mycia koszyków brudne,
- ściana w obrębie ludy chłodniczej z mięsem brudna, zachlapana. Ściany powyżej okafelkowania przy stoisku mięsno – wędliniarskim nierówne, z odchodzącymi płatami farby, brudne,
- podłogi we wszystkich pomieszczeniach zaplecza brudne, niedomyte, zaśmiecone,
- w sprzedaży środki spożywcze przeterminowane:

a). kioski spożywcze

W ewidencji znajdowały się 1 kiosk, który został skontrolowany, nie stwierdzono nieprawidłowości.

b). magazyny hurtowe:

W ewidencji ujęto 8 obiektów, skontrolowano 7, ogółem przeprowadzono w nich 9 kontroli.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 5 zakładów. W zakładach tych pobrano 4 próbek żywności , nie nakładano mandatów karnych oraz wystawiano 2 decyzje administracyjne.

c). obiekty ruchome i tymczasowe:

W 2021r. nadzorowano 67 obiektów, w których przeprowadzono 1 kontrolę, zakończoną nałożeniem mandatu karnego w kwocie 200zł – za brak zachowania podstawowych zasad higieny (brudne blaty robocze, brudna zaśmiecona podłoga).

d). inne obiekty obrotu żywnością:

W roku 2021 zewidencjonowano 67 obiektów, w których prowadzi się sprzedaż niewielkich ilości produktów spożywczych w opakowaniach jednostkowych producenta, tj.: stoiska

spożywcze na stacjach benzynowych, apteki, obiekty ruchome oraz sklepy prowadzące sprzedaż środków spożywczych trwałych mikrobiologicznie.

W tej grupie obiektów skontrolowano 3 zakłady. Ogółem przeprowadzono w nich 4 kontrole.

1.3. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - OTWARTE:

Ogółem w roku 2021, pod nadzorem znajdowało się 106 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 10 punktów małej gastronomii. Skontrolowano ogółem 55 placówek, przeprowadzając w nich 83 kontrole, na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 37 zakładów. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 17 mandatów karnych, na kwotę 4350,- zł. Wydano 5 decyzji administracyjnych celem poprawy stanu technicznego. Zakłady o złym stanie sanitarnym:

1. Pizzeria

- w zakładzie trwał remont (prowadzona jest produkcja i sprzedaż pizzy), pomieszczenie zmywalni naczyń zostało opróżnione ze sprzętu i wyposażenia, podłoga pokryta pyłem poremontowym, brudna, zdeptana,
- zewnętrzne powierzchnie urządzeń chłodniczych brudne, pokryte resztkami żywności, jedno z urządzeń nie posiadało pokrywy, zostało przysłonięte styropianem, co nie stanowi szczelnego zamknięcia zamrażarki i może spowodować podwyższoną temperaturę wewnątrz urządzenia,
- ściany i sufity powyżej okafelkowania w kuchni głównej były zażółcone od unoszących się oparów, z zaciekami, klejące, w szczególności w obrębie urządzeń grzewczych. Przy okapie nad rolerem do opiekania mięsa kebab z sufitu wystają niezabezpieczone rury wentylacyjne,
- ściany na wysokości lamperii, w szczególności przy blatach roboczych brudne, klejące, z plamami sosu pomidorowego,
- wszystkie powierzchnie i urządzenia, które mają kontakt z żywnością były w niewłaściwym stanie sanitarnym, brudne, pokryte resztkami żywności, klejące,
- podłogi w pomieszczeniu kuchennym brudne, zaśmiecone,
- pomieszczenie szatni utrzymane w nieładzie, wyposażenie i odzież w miejscach przypadkowych.

2. Bar gastronomiczny

- powierzchnie kuchenek grzewczych zaniedbane, brudne,
- brak zapewnionych środków do higienicznego mycia i osuszania rąk przy umywalce w kuchni,
- naczynia kuchenne brudne oraz w złym stanie technicznym nienadającym się do użytkowania,
- na półce w kuchni, w brudnych pojemnikach przechowuje się nieoznakowane przyprawy
- w pomieszczeniu kuchennym stwierdzono obecność szkodników – much,
- samowolnie zamrażanie mięsa drobiowego (10 kg), które przechowywane jest w zamrażarce w pomieszczeniu garmażeryjnym,
- w urządzeniu chłodniczym brak segregacji produktów, co może powodować powstawanie zanieczyszczeń krzyżowych – wytłaczanka niedezynfekowanych jajek umieszczona w bezpośrednim kontakcie natki pietruszki, która wykorzystywana jest do posypywania ziemniaków,

- podczas kontroli okno w pomieszczeniu garmazeryjnym było otwarte i nie zostało zabezpieczone przed dostaniem się szkodników do wnętrza pomieszczenia
- w użyciu stwierdzono żywność po upływie terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości,
- brak badań pracowników w kierunku nosicielstwa,
- brak dokumentacji potwierdzającej kontrolę procesów mycia i dezynfekcji urządzeń, pomieszczeń i sprzętu,
- w zakładzie nie funkcjonuje procedura dotycząca zabezpieczenia i wycofania z obrotu żywności nieodpowiadającej wymaganiom jakości zdrowotnej, brak informacji o sposobie zniszczenia lub utylizacji wycofanych środków spożywczych,
- dokumentacja nie adekwatna do stanu faktycznego – pracownicy pomimo szkolenia posiadają niewielką wiedzę o funkcjonowaniu zakładu oraz podstawowych zasadach sanitarnych,
- brak monitoringu CCP1 (obróbka termiczna potraw).

1.4. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - ZAMKNIĘTE

Pod nadzorem sanitarnym znajdowały się 74 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Skontrolowano 45, ogółem przeprowadzono w nich 55 kontroli. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 38 obiektów. W roku 2021 nałożono 1 mandat karny o wartości 250 zł.

Ogółem wydano 4 decyzje administracyjne. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych dokonywano oceny jadłospisów, w tym: 1 w szpitalu, 2 w żłobkach, 15 w stołówkach szkolnych, 1 w internacie, 11 w stołówkach przedszkolnych, 1 w domu dziecka, 2 w zakładach specjalnych i wychowawczych

Ocenie poddawano aspekt właściwego doboru produktów z poszczególnych grup żywieniowych, w tym obecność białka pochodzenia zwierzęcego. Ponadto oceniono organoleptycznie (smak, zapach, wygląd) gotowe posiłki serwowane w placówkach żywienia zbiorowego. Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r., poz. 1154) dokonano analizy 33 jadłospisów z uwzględnieniem stosowania środków spożywczych z różnych grup produktów (zwartość w jadłospisie mleka lub produktów mlecznych, produktów zbożowych, warzyw i owoców, mięs, warzyw strączkowych, ryb, ziemniaków, jaj). Skontrolowano również sosy, zupy oraz potrawy ze względu na użycie naturalnych składników do ich przygotowania, bez użycia koncentratów spożywczych (z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników). Uwagę zwrócono na fakt nie podawania więcej niż dwóch porcji potrawy smażonej w tygodniu oraz na zwartość w napojach cukrów (10g cukrów w 250ml gotowego produktu). W 2 przypadkach - w stołówkach przedszkolnych stwierdzono drobne nieprawidłowości :

- brak podawania w ciągu dnia co najmniej dwóch porcji mleka lub ich przetworów.

Do badań laboratoryjnych w Nowym Szpitalu w Szprotawie do badań pobrano całodzienny posiłek i po ocenie stwierdzono: zaniżenie wartości energetycznej całodziennego posiłku diety podstawowej, zaniżony udział poszczególnych składników odżywczych w stosunku do wartości zadeklarowanych, spożywanie roślin strączkowych suchych minimum 3 razy w dekadzie, a nie 2 razy, zbyt małą ilość warzyw w dziennej racji pokarmowej.

2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

► Do badań laboratoryjnych pobrano 137 próbek żywności – 2 próbki zostały zakwestionowane,

1 próbka żołądki z kurcząt: producent P.D. Drobex Sp. z o.o., ul. Powstańców 19, 86-050 Solec Kujawski. Zakwestionowana za obecność bakterii *Compylobacter jejuni*. Do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Bydgoszczy wysłano pismo do wiadomości i wykorzystania zgodnie z kompetencjami.

1 próbka kwasu chlebowego: importer firma UDH – United Distribution Holding Sp. z o.o., SKA, ul. Rogalińskiego 13, 60-267 Poznań. Produkt został zakwestionowany za stwierdzenie obecności sorbinianu potasu w ilości 224±9mg/l. Poinformowano PPIS w Poznaniu.

Ponadto, w obiektach żywieniowo – żywnościowych w roku 2021

- skontrolowano 453 partii środków spożywczych pod względem terminów przydatności do spożycia oraz dat minimalnej trwałości,
- skontrolowano oznakowanie, skład oraz sposób prezentacji 8 partii środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, 17 partii suplementów diety oraz 5 partii żywności wzbogaconej,
- skontrolowano oznakowanie 33 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 143 partie środków spożywczych pod względem prawidłowego oznakowania,
- podczas przeprowadzonych kontroli dokonano oceny organoleptycznej 265 partii żywności (wędliny, mięso, drób i jego elementy, nabiał i jego przetwory, owoce, warzywa, wyroby ciastkarskie i cukiernicze itp.),
- w ramach systemu traceability skontrolowano pochodzenie 76 partii środków spożywczych,
- oceniono warunki przechowywania i magazynowania 386 partii środków spożywczych trwałych i nietrwałych mikrobiologicznie.

W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych wycofano z obrotu:

- 77 partii środków spożywczych ze względu na przekroczenie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- 11 partii ze względu na przerwy łańcuch chłodniczy,
- 95 partii samowolnie zamrożonego mięsa, tuzek drobiowych, pieczywa, wyrobów garmażeryjnych,

- 9 partii środków spożywczych ze względu na nieprawidłowe bądź niepełne oznakowanie,
  - 8 partii ze względu na zmienione cechy organoleptyczne,
- W roku 2021 na terenie powiatu żagańskiego nie wystąpiły ogniska zatruc pokarmowych i zatruc grzybami.

Podsumowanie i wnioski

1. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia w porównaniu do 2020r. nie zmienił się znacząco. W związku z powyższym należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Istotna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co jest też czynnikiem mobilizującym do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia bezpieczeństwa żywności i żywienia.

2. W dalszym ciągu należy kontynuować wzmożony nadzór sanitarny w zakresie :
- a) nadzoru nad obecnością dziczyzny w obrocie pochodzeniem mięsa wieprzowego i gospodarką jego odpadami w związku z licznymi ogniskami ASF.
  - b) wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.
  - c) zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu wydawanego konsumentom, co ma znaczenie dla środków spożywczych łatwo psujących się,
  - d) utrzymania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia - zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (wraz z niezbędną dokumentacją),
  - e) prawidłowości oznakowania oraz identyfikowalności surowców i produktów (system traceability).

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

VI. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU ORAZ OCENA SANITARNA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Przedmiotem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie sekcji higieny komunalnej jest bieżący nadzór sanitarny nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania dotyczące warunków higieny środowiska, w tym: jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wód wykorzystywanych do kąpeli i rekreacji oraz innych zdrowotnych elementów środowiska bytowania człowieka tj.: kontrole przestrzegania przepisów w zakresie

utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz środków transportu i komunikacji publicznej. Prowadzony jest nadzór sanitarny nad przedsięwzięciami lub działaniami mogącymi skutkować rozprzestrzenieniem chorób, prowadzony w ramach ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, przepisów wykonawczych oraz przepisów odrębnych w tym:, ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych i przepisów wykonawczych, ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Rozpatrywane są również wszelkie wnioski i interwencje, które dotyczą szkodliwości lub uciążliwości środowiskowych, w tym występujących w środowisku pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Ogółem w ewidencji sekcji higieny komunalnej pod koniec roku 2021 znajdowały się 293 obiekty. Łącznie przeprowadzono 196 kontroli, wydano 136 decyzji administracyjnych oraz 11 decyzji opłatowych.

1. ZWODOCIĄGOWANIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Żaganiu działając na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021r., poz.195), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028), rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) prowadziła w roku 2021 systematyczny monitoring jakości wody na terenie powiatu żagańskiego. Nadzór nad jakością wody prowadzony był w oparciu o wymagania zawarte w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w którym sprecyzowane są m. in. wymagania jakościowe dla wód przeznaczonych do spożycia oraz charakterystyki metod laboratoryjnych jakimi należy oznaczać poszczególne parametry, wymagania dotyczące lokalizacji punktów poboru próbek wody oraz częstotliwości pobierania próbek wody do badań. Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności w powiecie żagańskim jest ujmowana z ujęć podziemnych. Nadzorem objętych były 23 urządzenia wodociągowe, które zaopatrywały w wodę do spożycia **75 407** osób co stanowi 99,3% wszystkich mieszkańców powiatu. Badania obejmowały oznaczenia: organoleptyczne, fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne. W ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego (parametry grupy A) i przeglądowego (parametry grupy B) w roku 2021 pobrano 109 próbek wody do badań laboratoryjnych. Badania wykonywano w akredytowanym laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej -Epidemiologicznej w Zielonej Górze oraz w akredytowanym laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. Przedsiębiorstwa wodociągowe prowadziły również badania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej wynikającej z obowiązujących przepisów. W skład powiatu wchodzi 9 gmin: 2 gminy miejskie, 3 gminy miejsko-wiejskie oraz 4 gminy wiejskie.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi

Miasto:

- 2 wodociągi publiczne o produkcji 1000-10000m³/d (Żagań, Szprotawa), które zaopatrywały 41 302 osoby (54,3%). Z uwagi na wielkość produkcji wody i liczby zaopatrywanej ludności podlegają raportowaniu do Komisji Europejskiej,
- 2 wodociągi publiczne o produkcji 100-1000m³/d (Gozdnica, Łłowa), które zaopatrywały 7 456 osób (9,8%).

Wieś :

- 12 wodociągów publicznych o produkcji 100-1000m³/d, które zaopatrywały 23 170 osób (30,4%),
- 7 wodociągów publicznych o produkcji <100m³/d, które zaopatrywały 3 479 osób (4,6%).

Jednostkami odpowiedzialnymi w roku 2021 za jakość wody dostarczanej do odbiorców na terenie powiatu żagańskiego były:

- Żagańskie Wodociągi i Kanalizacje Sp. z o.o. w Żaganiu,
- Gozdnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. o.o. w Gozdnicy,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łłowej,
- Szprotawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Szprotawie,
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Małomicach ,
- Gminny Zakład Usługowy w Brzeźnicy gm. Brzeźnica,
- Samorządowy Zakład Komunalny w Niegosławicach gm. Niegosławice,
- Gmina Wymiarki.

W roku 2021 prowadzono monitoring jakości wody w systemie WODA- EXCEL. Dokonywano kwartalnej aktualizacji bazy danych: wodociągów, ujęć głębinowych, stacji uzdatniania, zbiorników wyrównawczych, stref zaopatrzenia, punktów pobierania próbek wody oraz okresowej i rocznej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z nadzorowanych urządzeń wodociągowych. W roku sprawozdawczym przekroczenia parametrów w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odnotowano dla parametrów: mętność mangan, żelazo. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Żaganiu na bieżąco wydawał oceny jakości wody pochodzącej z nadzorowanych urządzeń i informował administratorów oraz jednostki samorządowe o jej jakości. Okresowe zanieczyszczenie mikrobiologiczne próbek wody w zakresie nadzoru sanitarnego pobranych przez przedstawicieli PSSE w Żaganiu stwierdzono na wodociągach publicznych: w Gościeszowicach gm. Niegosławice, w Chotkowie, w Brzeźnicy gm. Brzeźnica z uwagi na wystąpienie przekroczeń parametrów bakteriologicznych bakterii z grupy coli. W celu ochrony zdrowia odbiorców wydane zostały przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia i zobowiązujące administratorów w/w wodociągów do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Decyzje otrzymały rygor natychmiastowej wykonalności. W ramach kontroli wewnętrznej wykonywanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe w wodzie na wodociągach publicznych nie stwierdzono przekroczeń parametrów bakteriologicznych, przekroczenie parametru: ogólna liczba mikroorganizmów w 22⁰C stwierdzono na wodociągu publicznym w Jabłonowie gm.

Brzeźnica. W zakresie przeprowadzonych badań realizowanych w ramach monitoringu przeglądowego parametrów grupy B przekroczenia wartości/stężeń nie stwierdzono. Stężenie fluorków w wodzie w miejscowościach zwodociągowanych występuje w dolnych granicach normy od 0,12mg/l do 0,34mg/l. Na terenie powiatu żagańskiego z 23 urządzeń wodociągowych zaopatrywanych w wodę o odpowiedniej jakości zgodnych z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U z 2017r., poz. 2294) (stan na 31.12.2021r.) korzystało - 74 083 osób.

Tabela Ocena zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia korzystających z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia o niekwestionowanej jakości (stan na dzień 31.12. 2021 r).

Gmina	Liczba ludności w gminie	Liczba ludności korzystająca z wodociągów	Ludność korzystająca z wody o niekwestionowanej jakości		% ludności gminy korzystającej z wody o niekwestionowanej jakości
			Liczba	%	
m. Żagań	25 110	25 110	25 110	100	100
m. Gozdnicza	2 941	2 941	2 941	100	100
m-w Szprotawa	19 137	19 120	19 120	100	99,9
m-w. Iłowa	6 398	6 272	6 272	100	98,03
w .Niegostawice	4 414	4 387	4 387	100	99,4
w. Żagań	7 185	6 627	6 627	100	92,2
m-w. Małomice	5 140	5 140	5 140	100	100
w. Brzeźnica	3 651	3 651	2 327	63,7	63,7
w. Wymiarki	2 167	2 159	2 159	100	99,6
Powiat	76 143	75 407	74 083	98,2	97,3

Tabela 2 Ocena zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia w powiecie żagańskim korzystających z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia o kwestionowanej jakości (stan na dzień 31.12. 2021 r).

Gmina	Liczba ludności w gminie	Liczba ludności korzystająca z wodociągów	Ludność korzystająca z wody o kwestionowanej jakości	Wskaźniki jakości wody nie odpowiadające normatywom	Miejscowości, których kwestionowana no jakość wody	Wodociąg
			Liczba			
m. Żagań	25 110	25 110	0	-	-	-
m. Gozdnicza	2 941	2 941	0	-	-	-
m-w. Szprotawa	19 137	19 120	0	-	-	-
m-w. Iłowa	6 398	6 272	0	-	-	-
w. Niegostawice	4 414	4 387	0	-	-	-
w. Brzeźnica	3 651	3 651	713	mangan, żelazo, mętność	Chotków	Chotków
			611	mangan	Jabłonów	Jabłonów
m-w. Małomice	5 140	5 140	0	-	-	-
w. Żagań	7 185	6 627	0	-	-	-
w. Wymiarki	2 167	2 159	0	-	-	-
Powiat	76 143	74 083	1 324			

W okresie sprawozdawczym częściową modernizację z własnych środków finansowych przeprowadzono w Stacji Uzdatniania Wody na wodociągu publicznym w Szczepanowie gm. Łowa. Modernizacja polegała na wymianie armatury oraz orurowania stacji uzdatniania wody. Modernizacja stacji uzdatniania była zrealizowana w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Łowa typ operacji „Gospodarka wodno-ściekowa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

W celu zapewnienia konsumentom wody bezpiecznej dla zdrowia w przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych przedsiębiorstwa wodociągowe, zwiększały częstotliwość płukania sieci wodociągowej, prowadziły działania w kierunku korekty procesu jej uzdatniania, a w sytuacji stwierdzenia przekroczeń bakteriologicznych przeprowadzano działania naprawcze tj. dezynfekcję, płukanie sieci wodociągowej.

Stała (ciągła) dezynfekcja wody do spożycia przez ludzi prowadzona była na wodociągu publicznym w Borowem gm. Łowa, środek dezynfekcyjny podchloryn sodu. Zawartość chloru wolnego w wodzie wprowadzanej do sieci wodociągowej oraz w punkcie czerpalnym u konsumenta mierzona kolorymetrem przenośnym C-301 była prawidłowa.

Doraźna dezynfekcja prowadzona była na wodociągach publicznych: w Brzeźnicy, w Chotkowie, w Jabłonowie gm. Brzeźnica, w Gościeszowicach gm. Niegostawice.

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia w miejscowościach zwodociągowanych w sytuacji awaryjnej na terenie powiatu oceniono jako dobre. Własne cysterny/zbiorniki posiadają dwa przedsiębiorstwa tj. Żagańskie Wodociągi i Kanalizacje Sp. z o.o. w Żaganiu oraz Szprotawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Szprotawie. Pozostali właściciele urządzeń wodociągowych - Samorządowy Zakład Komunalny w Niegostawicach gm. Niegostawice, Gminny Zakład Usługowy w Brzeźnicy gm. Brzeźnica, Gmina Wymiarki, Gozdnicke Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gozdnicy, Zakład Gospodarki Komunalnej w Łowej gm. Łowa oraz Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Małomicach gm. Małomice w sytuacji awaryjnej korzystają z cysterny zakupionej przez Starostwo Powiatowe w Żaganiu. Mieszkańcy miejscowości niezwodociągowanych w powiecie żagańskim tj. w gminie Niegostawice, w gminie Łowa, w gminie Szprotawa i w gminie Wymiarki w wodę do spożycia zaopatrują się z własnych indywidualnych studni przydomowych, które nie objęte są nadzorem sanitarnym.

Na nadzorowanym terenie powiatu brak w ewidencji studni publicznych.

W kierunku poprawy jakości wody do spożycia przez ludzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku 2021 wydał 6 decyzji administracyjnych. Wykonane zostały 4 decyzje administracyjne.

Poprawę jakości wody do spożycia pod względem bakteriologicznym z uwagi na stwierdzone przekroczenie bakterii grupy coli uzyskano na wodociągach publicznych: w Gościeszowicach gm. Niegostawice, w Chotkowie, w Brzeźnicy gm. Brzeźnica.

W toku realizacji są dwie decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia pod względem fizykochemicznym wydane na:

- wodociągu publicznym w Jabłonowie gm. Brzeźnica z uwagi na przekroczenie parametru mangan,

- wodociągu publicznym w Chotkowie gm. Brzeźnica z uwagi przekroczenie parametrów żelazo, mangan, mętność.

W sprawie informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 12 komunikatów :

- 7 komunikatów dot. warunkowej przydatności z wodociągów publicznych: w Gościeszowicach, gm. Niegosławice, w Jabłonowie, w Brzeźnicy, w Chotkowie gm. Brzeźnica,
- 5 komunikatów zmieniających warunkową przydatność na przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągów publicznych: Gościeszowicach gm. Niegosławice, w Jabłonowie, w Brzeźnicy, w Chotkowie gm. Brzeźnica, w Miodnicy gm. Żagań.

Staroście Powiatu Żagańskiego przekazano „Roczną ocenę zaopatrzenia ludności powiatu żagańskiego w wodę do spożycia - za rok 2020.”

Wniosków dotyczących derogacji /odstępstw w roku 2021 – **nie wydawano.**

2. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu sprawował w 2021 r. nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, tj. zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi, hotelami, motelami, ustępami publicznymi, dworcem kolejowym, środkami transportu publicznego, domami kultury, schroniskami dla osób bezdomnych, pływalniami krytymi i odkrytymi, cmentarzami itp.

Na terenie powiatu w 2021 r. pod nadzorem sanitarnym PSSE w Żaganiu były 293 obiekty użyteczności publicznej.

W roku sprawozdawczym wykonano 196 kontroli sanitarnych, pobrano ogółem 141 próbek wody, wydano 136 decyzji merytorycznych, wydano 3 postanowienia dotyczące prowadzonych postępowań, nie nałożono żadnych mandatów.

Nadzorem w roku sprawozdawczym objęto 81 zakładów fryzjerskich i 52 zakłady kosmetyczne, 3 zakłady tatuażu i 14 innych zakładów, do których zaliczamy zakłady świadczące więcej niż jedną usługę oraz zakłady odnowy biologicznej - solaria i masażyści. Skontrolowano 21 zakładów fryzjerskich oraz 25 salonów kosmetycznych. W pozostałych zakładach, które świadczą usługi z zakresu tatuażu, poprawy urody i relaksu wykonano 12 kontroli. W 2021 r. żaden z obiektów nie został oceniony niedostatecznie, natomiast ocenę bardzo dobrą uzyskało 12 zakładów kosmetycznych, 5 zakładów fryzjerskich i 1 zakład fryzjersko-kosmetyczny. Często są to obiekty po modernizacji, remoncie lub nowo otwarte. We wszystkich zakładach prowadzona jest dezynfekcja chemiczna lub sterylizacja w autoklawach. W czasie kontroli zwraca się szczególną uwagę na sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi fryzjerskich, ich dezynfekcję, terminy ważności środków dezynfekcyjnych i na sposób magazynowania bielizny stosowanej w zakładzie. W większości zakładów stosowana jest bielizna jednorazowego użytku. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia sanitarno-higieniczne tylko w jednym z zakładów fryzjerskich dotyczące płynu dezynfekcyjnego,

dokumentacji medycznej, apteczki I pomocy oraz oznakowania o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów na terenie obiektu - nieprawidłowości zostały usunięte. W grupie zakładów kosmetycznych w wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych i sanitarno-higienicznych, a właściciele wszystkich skontrolowanych zakładów posiadają i stosują procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi u ludzi. W związku z panującą pandemią SARS-CoV-2 zwiększono w zakładach reżim sanitarny. W tej grupie obiektów też nie wydawano zaleceń. Przeprowadzono wyłącznie jedną kontrolę sprawdzającą dot. odbioru zakładu kosmetycznego w celu sprawdzenia dokumentacji nt. wentylacji funkcjonującej w obiekcie. W grupie obiektów odnowy biologicznej przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w solarium dotyczącą działania obiektu jako salon światłoterapii podczas wprowadzonego stanu epidemii na terenie RP (w tym czasie salony solarium powinny być zamknięte zgodnie z wprowadzonymi przepisami przeciwepidemicznymi) – w czasie kontroli stwierdzono, że usługi solaryjne były wyłączone z użytkowania, a więc skarga była bezzasadna.

W obszarze działania zakładów pogrzebowych w jednym z nich stwierdzono podczas kontroli sanitarnej nieprawidłowość taką jak: brak dokumentów w gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi o kodzie 180103 (brak kart przekazania odpadów o kodzie 180103, brak umowy z podmiotem, któremu przekazywane są odpady) – przesłano pismo informujące do WIOŚ w Zielonej Górze o ww. nieprawidłowościach. Została również złożona skarga na jeden z zakładów pogrzebowych w zakresie ubierania ciała zmarłej osoby na Covid-19 przez rodzinę – skarga okazała się bezzasadna.

Informacje dotyczące toczących się postępowań oraz wydanych decyzji administracyjnych obiektów użyteczności publicznej będących pod nadzorem sanitarnym:

- domy kultury – w 2021r. wydano 1 decyzję administracyjną prolongującą decyzję z 2020r. jako kontynuacja postępowania administracyjnego dot. poprawy stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w pomieszczeniach domu kultury oraz naprawę parkietu i drzwi kabin ustępowych – postępowanie jest w toku.
- baseny sezonowe – w roku 2021 z dwóch basenów sezonowych wpisanych do ewidencji PIS otwarty w sezonie letnim został tylko jeden basen (w Szprotawie). Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę jakości wody do celów kąpielowych pod względem bakteriologicznym w nieckach basenowych (pierwsza decyzja dotyczyła dwóch niecek kąpielowych: małej i dużej, natomiast druga decyzja dotyczyła już tylko jednej niecki - małej).
- perony – w 2021r. wydano prolongatę decyzji administracyjnej z 2020r. jako kontynuację postępowania w sprawie poprawy stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitów w przejściu podziemnym w dojściach do peronów przy budynku PKP w Żaganiu. Złożone zostało zgłoszenie interwencyjne przez mieszkańca Żagania na nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów w przejściu podziemnym w dojściach do peronów przy budynku PKP w Żaganiu – skarga była zasadna.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych obiektów hotelarskich nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych oraz sanitarno-higienicznych.

Podobnie jak w latach poprzednich prowadzone były kontrole sanitarne piaskownic: skontrolowano 9 placów zabaw ogólnodostępnych znajdujących na terenie osiedli mieszkaniowych oraz funkcjonujących jako miejskie place zabaw, na których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podczas wszystkich przeprowadzanych kontroli sanitarnych zostały sprawdzone zalecenia przeciwepidemiczne w obiektach użyteczności publicznej w związku z epidemią wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2 na terenie RP.

Pod nadzorem sanitarnym znajdują się 3 ustępy ogólnodostępne, skontrolowano dwa, były w dobrym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym. Ustępy podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacji miejskiej, zaopatrzone w bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki czystości i dezynfekcji.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej był zadawalający. Właściciele obiektów oraz terenów objętych kontrolą sukcesywnie podnoszą standard zakładów przeprowadzając modernizację i bieżące remonty oraz poprawiając ich aranżację. Teren wokół obiektów użyteczności publicznej był utrzymany w należytym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Na terenie placówek była przestrzegana ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – obiekty były oznakowane.

3. REKREACJA WODNA

W roku 2021 r. na terenie powiatu żagańskiego funkcjonowało 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii nad Zalewem wodnym w Małomicach (obiekt został skontrolowany zgodnie z harmonogramem planu pracy) oraz utworzono 1 kąpielisko w miejscowości Gryżyce (obiekt skontrolowany przed sezonem oraz w trakcie sezonu kąpielowego). Na podstawie badań wykonanych przez administratora kąpieliska w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez przedstawicieli PPIS w Żaganiu wydano łącznie 4 oceny o przydatności wody do celów kąpielowych. Na podstawie badań wykonanych przez administratora MOWdK w ramach kontroli wewnętrznej wydano 4 oceny o przydatności wody do celów kąpielowych. Wydano także 1 opinię sanitarną do uchwał rady miejskiej. Stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Dodatkowo w sezonie kąpielowym działał 1 sezonowy basen kąpielowy w Szprotawie. Basen stelażowy w Gozdnicy nie został uruchomiony przez administratora z uwagi na wprowadzony stan epidemii na terenie RP, natomiast basen stelażowy w Żaganiu został zlikwidowany. Ponadto identycznie jak w roku ubiegłym funkcjonowały 2 kryte pływalnie: w obiekcie Arena w Żaganiu oraz w hotelu Pałac Wiechlice w Wiechlicach. W stosunku do basenu sezonowego w Szprotawie ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych *Pseudomonas aeruginosa* w niecce dużej i małej oraz bakterii *Escherichia coli* w niecce małej wydano 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do celów kąpielowych nakazujące przeprowadzenie

czynności mających na celu poprawę jakości wody pod względem bakteriologicznym. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i przesłaniu sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzających brak bakterii chorobotwórczych, wydano 2 oceny jakości wody do celów kąpielowych.

Pozostałe próbki wody pobrane do badania do celów kąpielowych w ramach nadzoru sanitarnego spełniały wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne. Użytkownicy pływalni oraz basenu kąpielowego informowani byli o jakości wody do celów kąpielowych na tablicy informacyjnej i na stronie internetowej. Próbkę wody do badań pobierane były zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w zakresie parametrów oraz punktami pobierania, a harmonogramy pobierania próbek w ramach kontroli wewnętrznej były uzgadniane z PPIS w Żaganiu. Łącznie przeprowadzono 3 kontrole. Nie nakładano mandatów karnych.

W okresie sprawozdawczym pobrano 15 próbek wody ciepłej użytkowej w kierunku Legionella sp., (2 próbki z Rezydencji Janków, 4 próbki z hotelu Willa Park, 1 próbka z krytej pływalni Pałacu Wiechlice w Wiechlicach oraz 8 z pływalni krytej „Arena” w Żaganiu, nie pobrano 4 próbek planowanych w Nowym Szpitalu w Szprotawie z uwagi na ognisko rozwojowe koronawirusa w obiekcie, pobrano 4 dodatkowe próbki z Nowego Szpitala w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym dot. Legionella sp.

W ramach kontroli wewnętrznej w Nowym Szpitalu w Szprotawie po przeprowadzonych badaniach laboratoryjnych w czterech próbkach stwierdzono przekroczenie parametru bakterii Legionella sp. (oddział wewnętrzny 650 jtk/1000 ml, oddział pediatryczny 480 jtk/1000 ml, oddział rehabilitacji 130 jtk./1000 ml, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy 210 jtk/1000 ml). Wydano decyzję administracyjną uwzględniającą obowiązki nałożone na administratora obiektu. W związku z przekroczeniami administrator podjął działania naprawcze polegające na podwyższeniu temperatury wody w sieci, dezynfekcji wszystkich wylewów z kranów oraz pryszniców a także wprowadził chlorowanie wody. Po wykonaniu badań kontrolnych w ramach kontroli wewnętrznej w trzech próbkach stwierdzono przekroczenie parametru bakterii Legionella sp. (oddział wewnętrzny 62000 jtk/1000 ml, oddział rehabilitacji 20000 jtk./1000 ml, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy 12000 jtk/1000 ml). Wydano kolejną decyzję administracyjną uwzględniającą obowiązki nałożone na administratora obiektu oraz postanowienie uzupełniające ww. decyzję. Po przeprowadzeniu przez administratora działań naprawczych polegających na wymianie wymienników ciepła pobrane zostały 4 próbki ciepłej wody użytkowej przez przedstawicieli PPIS w Żaganiu w ramach nadzoru sanitarnego (badanie pozaplanowe). Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami z badań (nie wykryto pałeczek Legionella Sp.) stwierdzono, że ciepła woda użytkowa spełnia wymagania mikrobiologiczne w zakresie parametru Legionella sp. oraz wydano ocenę. W związku z przekroczeniami na ww. obiekcie przeprowadzono 3 kontrole sanitarne.

Wszystkie próbki ciepłej wody użytkowej pobrane z pozostałych obiektów spełniały wymagania mikrobiologiczne w zakresie parametru Legionella Sp.

4. GOSPODARKA NIECZYSTOŚCIAMI STAŁYMI

Przedstawiciele PPIS w Żaganiu w trakcie przeprowadzanych kontroli zwracali uwagę na właściwe postępowanie w zakresie gospodarki odpadami stałymi komunalnymi oraz niebezpiecznymi, które powstają w obiektach świadczących usługi z naruszeniem ciągłości tkanek tj. salony kosmetyczne lub tatuażu. Wszystkie obiekty posiadały deklaracje lub umowy na odbiór odpadów komunalnych i niebezpiecznych (w przypadku ich wytwarzania) przez uprawnioną firmę. Odpady komunalne wywożone są przez specjalistyczne firmy na składowisko odpadów w Marszowie, natomiast odpady niebezpieczne przekazywane są do miejsca ich unieszkodliwienia. Nie stwierdzono zagrożeń epidemiologicznych na nadzorowanym terenie, wynikających z niewłaściwej gospodarki odpadami stałymi.

Podsumowanie i wnioski

1. Wszystkie ujęcia wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu żagańskiego bazują na wodach podziemnych w związku z tym faktem możliwość ich zanieczyszczenia jest mała. Analiza wyników badań wody prowadzonych z nadzoru przez PSSE w Żaganiu oraz z kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe wskazuje, że mieszkańcy powiatu żagańskiego korzystają w dużym stopniu z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganiom.
2. Właściciele/zarządcy obiektów użyteczności publicznej objętych kontrolą sukcesywnie podnoszą standard placówek przeprowadzając modernizacje i bieżące remonty oraz poprawiając ich aranżacje. Teren wokół obiektów użyteczności publicznej było utrzymany w należytym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Na terenie obiektów przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – obiekty były oznakowane.
3. W roku sprawozdawczym w okresie letnim zostało otwarte kąpielisko Gryżyce w Żaganiu, w którym rozpoczęto prowadzenie monitoringu jakości wody oraz nadzór sanitarno-higieniczny nad miejscem rekreacyjnym.
4. W 2021 roku żaden obiekt na terenie powiatu nie został oceniony niedostatecznie ze względu na stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny, natomiast kilkanaście zakładów uzyskało ocenę bardzo dobrą.
5. W omawianym roku sprawozdawczym prowadzone były wmożone działania w zakresie zwalczania bakterii z rodzaju Legionella sp. w placówce medycznej – Szpital Szprotawa.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

VII. ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE W ŚRODOWISKU PRACY

Sekcja Higieny Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Żaganiu rozpoznaje, ocenia i kontroluje zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku pracy; sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska pracy (czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych) oraz zapobiegania powstawania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Przedmiotem działań pracowników sekcji Higieny Pracy w 2021 r. były zagadnienia związane między innymi:

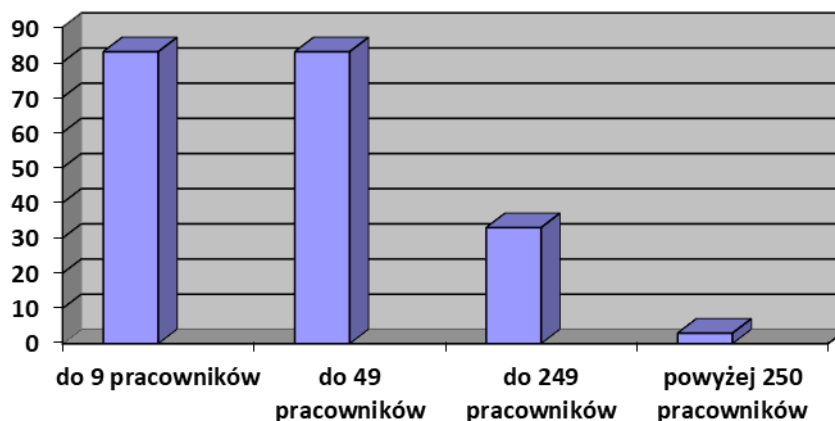
- z bieżącym nadzorem sanitarnym zakładów pracy, utrzymaniem należytego stanu sanitarno-higienicznego zakładów pracy, a zwłaszcza ochroną pracowników narażonych na działanie szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy (ocena narażenia zawodowego pracowników na działanie szkodliwych czynników),
- nadzorem nad przestrzeganiem przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny,
- nadzorem nad przestrzeganiem przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3,
- nadzorem na zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
- nadzorem nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawie chorób zawodowych, wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia,
- współpracą z inspekcjami i instytucjami działającymi w podobnym zakresie,
- uczestnictwo w projekcie REACH – REF-9 dot. substancji zarejestrowanych jako półprodukty oraz weryfikację obowiązków dotyczących polimerów oraz projekt BEF-1 dot. egzekwowania przepisów, zajmujących się legalną obecnością substancji czynnych w wyrobach poddanych działaniu produktów biobójczych,
- prowadzenie promocji zdrowia w zakładach pracy na terenie powiatu żagańskiego podczas każdej przeprowadzonej kontroli sanitarnej przekazywano materiały informacyjno – dydaktyczne – ulotki: „Zakaz palenia tytoniu w miejscach publicznych”, „Palenie uzależnia!” oraz informowano o zagrożeniach, jakie powoduje palenie papierosów elektronicznych.

W 2021r. zaplanowano 86 kontroli w obiektach nadzorowanych przez sekcję Higieny Pracy. W związku z panującą sytuacją epidemiologiczną w kraju, plan pracy wykonano w 66%, tzn. wykonano 57 kontroli z zaplanowanych. Łącznie przeprowadzono 64 kontrole sanitarne, wydano 42 decyzje administracyjne merytoryczne oraz 25 decyzji w sprawie opłaty za wykonane czynności kontrolne.

1. NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI PRACY

W roku sprawozdawczym 2021 w ewidencji nadzorowanych obiektów w sekcji Higieny Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Żaganiu znajdowały się 202 zakłady, w których pracę wykonywało 6031 pracowników.

Struktura zatrudnienia

Najliczniejszą grupę zatrudnionych pracowników stanowią zakłady produkujące wyroby szklane, firma transportowo – usługowa, zakład zajmujący się pakowaniem oraz zakład produkujący pościel. W zakładach produkujących wyroby z mineralnych surowców niemetalicznych oraz w zakładach produkujących metalowe produkty gotowe zatrudnia się mniejszą liczbę pracowników. Znaczna część pracowników jest zatrudniona w zakładach produkcji tekstylnej oraz artykułów spożywczych (piekarnie, cukiernie, masarnie). Najmniej pracowników zatrudnionych jest w branży produkcji drzewnej (produkcja mebli, tartaki).

W roku 2021 w planie pracy sekcji Higieny Pracy przeważały następujące zakłady:

- zakłady ochrony zdrowia (2 zakłady - Nowy Szpital w Szprotawie i laboratorium w Szprotawie);
- piekarnie, cukiernie, masarnie (16 zakładów);
- zakłady zajmujące się produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (21 zakładów, w tym zakłady; betonowe – 7; ceramiki budowlanej - 3; huty szkła - 2; produkcja wyrobów blaszanych – 8; przetwarzanie surowców niemetalicznych - 2);
- zakłady metalowe (14 zakładów);
- zakłady zajmujące się produkcją wyrobów tekstylnych np. z wełny (6 zakładów);
- zakłady gospodarki komunalnej, wodociągi, oczyszczalnie ścieków (9 zakładów);
- zakłady zajmujące się produkcją tworzyw sztucznych (2 zakłady);
- zakłady stolarskie i tartaki (6 zakłady);
- zakłady krawieckie (7 zakładów);
- hurtownie budowlane, przedsiębiorstwa handlowo- usługowe (8 zakładów);
- zakłady garbarskie (2 zakłady);
- ферmy drobiu (4 ферmy);
- zakłady pogrzebowe (7)
- inne (98 zakładów).

Pracownicy Higieny Pracy w 2021 r. przeprowadzili 64 kontrole sanitarne w 60 zakładach pracy, w tym:

- 57 kontroli zaplanowanych zgodnie z harmonogramem pracy,
- 3 kontrole interwencyjne,
- 4 kontrole sprawdzające,

Ogółem wydano 42 decyzje administracyjne w tym 28 decyzji na poprawę warunków pracy, wydano 3 zmiany realizacji zarządzeń decyzji, wydano 25 decyzji płatniczych na kwotę 1239,24zł.

Nałożono łącznie 173 nakazy:

- 29 nakazów dotyczących niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy tj. złego stanu ścian i sufitów, posadzek w halach produkcyjnych, w warsztatach, braku wentylacji,
- 40 nakazów dotyczących niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarnohigienicznych tj. złego stanu ścian, sufitów i posadzek w pomieszczeniach socjalnych i biurowych; braku wyposażenie sanitarnego, ubytki płytek ceramicznych, braku pomieszczeń sanitarnohigienicznych, niewłaściwej wentylacji,
- 29 nakazów dotyczących braku aktualnych wyników badań i pomiarów na stanowiskach pracy (hałas, pyły),
- 10 nakazów w zakresie czynników biologicznych tj. braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, braku przeszkolenia pracowników w zakresie kontaktu ze szkodliwym czynnikiem biologicznym, brak planów, procedur i instrukcji w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne, brak zapewnienia pracownikom narażonym na działanie czynników biologicznych prania, odkażania i dezynfekcji odzieży i obuwia roboczego,
- 7 nakazów dotyczący braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru czynników szkodliwych,
- 6 nakazów dotyczący braku lub niewłaściwie prowadzonych kart badań i pomiarów,
- 12 nakazów niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego innych pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych,
- 4 nakazy w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych,
- 1 nakaz w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 2 nakazy w zakresie nieprawidłowego oświetlenia stanowisk pracy,
- 12 nakazów w zakresie niewłaściwej wentylacji pomieszczeń sanitarnohigienicznych,
- 4 nakazy w zakresie braku odpowiednich pomieszczeń sanitarnohigienicznych,
- 6 nakazów dotyczących braku właściwego wyposażenia pomieszczeń sanitarnohigienicznych,

- 3 nakazy dotyczące braku programu działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas lub drgania,
- 1 nakaz w zakresie braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru chorób zawodowych i podejrzeń tych chorób,
- 1 nakaz w zakresie braku lub nieprawidłowych stanowiskowych instrukcji bhp,
- 5 nakazów w zakresie braku lub nieprawidłowej oceny ryzyka zawodowego,
- 1 nakaz w zakresie niewłaściwego systemu pierwszej pomocy,

W związku z wydanymi decyzjami administracyjnymi poprawiono warunki pracy w 15 zakładach:

- w 1 zakładzie zajmującym się hodowlą tuczu – wydano jedną decyzję dotyczącą pomiarów środowiskowych
- w 3 zakładach zajmujących się produkcją pieczywa – wydano 3 decyzje dot. pomiarów środowiskowych
- w 1 zakładzie zajmującym się produkcją kołder i poduszek – wydano 1 decyzję dot. odnowienia sufitu w hali produkcyjnej
- w 1 zakładzie zajmującym się szyciem odzieży roboczej – wydano 1 decyzję dotyczącą przeprowadzenia pomiarów środowiskowych natężenia hałasu, zapewnienia wentylacji oraz punktów świetlnych w pomieszczeniach produkcyjnych
- w 1 zakładzie zajmującym się obróbką drewna – wydano 1 decyzję dot. przeprowadzenia pomiarów środowiskowych stężenia zapylenia
- w 1 zakładzie zajmującym się produkcją opakowań szklanych – wydano 2 decyzje dot. zapewnienia wentylacji mechanicznej w hali produkcyjnej, odnowienia ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych
- w 1 zakładzie zajmującym się produkcją elementów ozdobnych na elewacje – wydano 1 decyzję dot. przeprowadzenia pomiarów środowiskowych
- w 1 zakładzie zajmującym się produkcją metalowych beczek – wydano 2 decyzje dot. odnowienia ścian i posadzki w hali produkcyjnej, zapewnienia wentylacji w hali produkcyjnej
- w 2 zakładach zajmujących się produkcją mebli – wydano 3 decyzje dot. przeprowadzenia pomiarów środowiskowych, odnowienia ścian i sufitu w stolarni
- w 1 zakładzie zajmującym się spawaniem części metalowych – wydano 1 decyzję dot. wykonania pomiarów środowiskowych natężenia hałasu, odnowienia pomieszczeń produkcyjnych
- w 1 zakładzie zajmującym się handlem odpadami drzewnymi – wydano 2 decyzje dot. wykonania pomiarów środowiskowych natężenia hałasu oraz odnowienia ścian pomieszczeń produkcyjnych
- w 1 zakładzie zajmującym się produkcją wędlin – wydano 1 decyzję dotyczącą pomiarów środowiskowych natężenia hałasu.

W roku sprawozdawczym 2021 skontrolowano 60 zakładów pracy, w 9 zakładach stwierdzono przekroczenia NDN hałasu, poprawę warunków pracy uzyskano w 3 zakładach pracy i tym samym poprawiono warunki pracy 131 pracowników: PKD 25 - zakład zajmujący się

produkcją beczek metalowych - 89 osób; PKD. 20 – zakład zajmujący się produkcją opakowań szklanych 41 osób; PKD. 46 - zakład zajmujący się handlem odpadów drewnianych - 1 pracownik.

2. NADZÓR NAD SZKODLIWYMI CZYNNIKAMI BIOLOGICZNYMI, RAKOTWÓRCZYMI I MUTAGENNYMI W ŚRODOWISKU PRACY

W ewidencji sekcji Higieny Pracy znajdują się 81 zakłady pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 26 zakładów pracy, w których narażonych na występowanie szkodliwych czynników biologicznych ogółem było 461 pracowników zakwalifikowanych do 2 grupy zagrożenia, w tym 414 pracowników zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia. W zakresie czynników biologicznych przeprowadzono 28 kontroli sanitarnych i wydano 4 decyzje administracyjne, łącznie 10 nakazów dotyczących:

- braku rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia
- braku rejestru prac pracowników narażających na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia;
- brak szkolenia pracowników w zakresie kontaktu ze szkodliwym czynnikiem biologicznym;
- (4 nakazy) brak planów, procedur i instrukcji w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne
- Brak zapewnienia pracownikom narażonym na działanie czynników biologicznych prania, odkażania i dezynfekcji odzieży i obuwia roboczego
- 2 nakazy dot. nie uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego narażenia na czynnik biologiczny – Covid – 19.

W Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Żaganiu w ewidencji sekcji Higieny Pracy znajduje się 11 zakładów, w których pracownicy narażeni są na występowanie w środowisku pracy szkodliwych czynników rakotwórczych lub mutagennych. W roku 2021 skontrolowano 5 zakładów pracy, w których ogółem narażonych na czynniki rakotwórcze było 110 pracowników. Powyższe zakłady zostały poinformowane o konieczności przesyłania do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w terminie do 15 stycznia każdego roku informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

3. SUBSTANCJE I PREPARATY CHEMICZNE, PRODUKTY BIOBÓJCZE, PREKURSORY NARKOTYKÓW ORAZ PRODUKTY KOSMETYCZNE

Na nadzorowanym terenie powiatu żagańskiego występują 72 zakłady pracy wprowadzające do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujące

substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym: 1 producent, 17 dystrybutorów oraz 54 zakłady stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Według ewidencji PSSE w Żaganiu wprowadzających do obrotu prekursory kategorii 3 jest 5 zakładów pracy. Nie stwierdzono natomiast na terenie powiatu podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory kategorii 2. Ogólna liczba stosujących prekursory narkotykowe – 5 podmiotów.

W zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych według ewidencji jest 17 obiektów.

W zakresie nadzoru nad kosmetykami do zadań organów państwowej inspekcji sanitarnej należy kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. z 2018r., poz.2227) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 59–209). Na terenie powiatu żagańskiego nie jest prowadzona działalność związana z produkcją wyrobów kosmetycznych.

W roku sprawozdawczym w ww. zakresie nie przeprowadzono kontroli sanitarnych.

4. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO W OBSZARZE ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

W 2021 r. na terenie powiatu żagańskiego zaobserwowano dynamiczny spadek wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez osoby fizyczne zarówno przez punkty sprzedaży, jak i Internet. W związku z powyższym w roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowań administracyjnych dot. wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku sprawozdawczym nie otrzymał informacji o podmiotach, w przypadku których zachodziłoby podejrzenie wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W roku 2021 nie odnotowano zgłoszeń przypadków podejrzenia zatruc/zgonów środkami zastępczymi. W nadzorowanych zakładach pracy w ewidencji brak jest przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowych substancji psychoaktywnych.

5. . CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2021 nie wydano decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku sprawozdawczym otrzymał 2 zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych. Nie wystawiono kart stwierdzenia chorób zawodowych. Przeprowadzono 2 postępowania.

Tabela. Analiza zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych stwierdzonych w latach 2012 - 2021 w powiecie żagańskim.

Rok	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu B i C	Gruźlica	Inne			Razem
					borelioza	bruceloza	pozostałe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	2	0	0	2
2015	0	0	0	0	1	0	0	1
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	3	0	0	3
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	2	0	0	2
2020	0	0	0	0	3	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2012 - 2021 powstawały w wyniku wieloletniej ekspozycji na czynniki uciążliwe występujące na stanowisku pracy.

Tabela. Zestawienie chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie żagańskim w latach 2011- 2021r.

Lp.	Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Zawodowe uszkodzenie słuchu (21)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2	Niedowład strun głosowych (15)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych pochodzenia zawodowego (7)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Zapalenie nadkłykci kości ramiennej prawej przewlekle (19)	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
5	przewlekle zapalenie okołostawowe barków 19.4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
5	Zażyma popromienna u spawacza (16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Pylica płuc guzkowa rozproszona i guzkowata (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Alergiczny kontaktowy wyprysk skóry rąk pochodzenia zawodowego (18)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Bruceloza przewlekła (26)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Borelioza (26)	0	0	2	1	0	3	0	2	3	0
10	Alergiczny nieżyt nosa (12)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Pylica płuc krzemowa (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Przewlekle zapalenie ścięgien i ich pochewek (19)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
13	Zespół cieśni nadgarstka (20)	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
14	Astma oskrzelowa (6)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
15	Rak oskrzelpochodny płuca prawego i gruczolakorak – typ oskrzelikowo- pęcherzykowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (18)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Zespół wibracyjny: postać mieszana : naczyniowo-nerwowa i kostno- stawowa (22)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem:		0	4	5	2	0	3	0	5	3	0

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy w 2021 r. polegającemu między innymi na ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących można stwierdzić, że wśród pracodawców i pracowników zwiększyła się świadomość zagrożeń występujących na stanowiskach pracy oraz znajomość praw i obowiązków. Właściciele zakładów pracy wyposażają pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną dostosowaną do wymaganych warunków pracy oraz zabezpieczają pracowników w indywidualne środki ochrony słuchu. Pracodawcy sukcesywnie realizują zarządzenia wynikające z nałożonych decyzji administracyjnych, co wpływa na poprawę warunków pracy oraz warunków sanitarno–socjalnych.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

IX. OCENA STANU SANITARNO – HIGIENICZNEGO PLACÓWEK OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu żagańskiego w zakresie sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży należy nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży, ponadto prowadzenie bieżącego nadzoru w gabinetach pielęgniarskich działających w placówkach edukacyjnych

W 2021r. na terenie powiatu żagańskiego nadzorem sanitarnym objęto 112 placówek stałych (w 2020r. - 107) oraz 9 turnusów letniego i zimowego wypoczynku (w 2020r. – 11). Placówki objęte stałym nadzorem sanitarnym to szkoły podstawowe, przedszkola, żłobki, kluby dziecięce, placówki pracy pozaszkolnej, gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Przeprowadzono 81 kontroli bieżącego stanu sanitarno-higienicznego (w 2020r. - 55).

Tabela. Wykaz placówek stałych

LP.	Rodzaj placówki	Liczba placówek funkcjonujących	
		w 2020r.	w 2021r.
1.	żłobki/klub dziecięcy	7/2	7/2
2.	przedszkola	16	16
3.	szkoły podstawowe	31	31
5.	zespoły szkół: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadgimnazjalne	10	10
6.	gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	23 (w tym 1 placówka posiada dwa gabinety)	23 (w tym 1 placówka posiada dwa gabinety)
7.	placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	7
8.	szkoły muzyczne	3	4
9.	placówka z pobytem całodobowym	5	7
10.	sala dydaktyczna	1	3
11.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	2	2

Na terenie powiatu żagańskiego w 2021 roku powstały 4 nowe placówki:

- dwa Domy Dziecka w Szprotawie,
- dwa Centra Szkolenia Zawodowego;

Dodatkowo utworzono dwa zespoły z połączenia istniejących placówek, tj.:

1. Zespół Szkół Licealnych w Szprotawie, w którego skład wchodzi Szkoła Podstawowa nr 2 w Szprotawie i Zespół Szkół Licealnych w Szprotawie,
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny utworzony z połączenia Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Żaganiu i Miejskiego Przedszkola nr 5 w Żaganiu.

PPIS w Żaganiu sprawuje nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi i miejscami wypoczynku dzieci i młodzieży zgodnie przepisami oraz obowiązującymi normami w zakresie:

- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego szkół i placówek oświatowo-wychowawczych,
- oceny bezpiecznych i higienicznych warunków pracy ucznia w pomieszczeniach szkolnych,
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt,
- realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych chemicznych i ich mieszanin w pracowniach chemicznych,
- bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych, na placach zabaw,
- stanu sanitarno-higienicznego gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach, współpracy z pielęgniarkami w środowisku nauczania i wychowania,
- przebiegu miejsc wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

Działalność sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży ma na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz letniego i zimowego wypoczynku. W minionym roku zostało zorganizowanych łącznie 9 (w 2020r.-11) miejsc wypoczynku letniego i zimowego dla 249 osób (2020r.-240) tj. 4 miejsca wypoczynku w miejscu zamieszkania (2020r.-7) i 5 miejsc wypoczynku w formie wyjazdowej – obozy sportowe (2020r.-4).

Współpraca z dyrektorami placówek nauczania, wychowania i opieki na terenie powiatu miała na celu poprawę warunków sanitarno-higienicznych oraz eliminowanie negatywnych zjawisk występujących w środowisku szkolnym i przedszkolnym.

Na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu oraz Facebooku zamieszczano informacje o tematyce: przygotowań szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022 w placówkach nauczania i wychowania, informacje z zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, poruszano zagadnienia związane z koronawirusem, zamieszczano wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia oraz nowe przepisy prawa w związku z ogłoszeniem stanu epidemii.

Kontrolowano przestrzeganie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach. Dyrektorzy szkół brali udział w realizacji programów: „Szlanka Mleka”, „Owoce i Warzywa” oraz programów edukacyjno-profilaktycznych.

W 2021 roku skontrolowano 43 (2020r. – 11) stałe placówki oświatowo-wychowawcze, do których uczęszczało 5054 (2020r.-927) dzieci i młodzieży oraz 9 miejsc zimowego i letniego wypoczynku (2020r.-11), z których skorzystało 249 uczestników w wieku od 7 do 15 lat (w 2020r.- 240).

1. OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W 2021 roku wydano łącznie 19 decyzji administracyjnych (2020r.-21) w tym: 7 nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 11 decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków, 1 decyzję administracyjną zatwierdzającą funkcjonowanie świetlicy środowiskowej.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i zawieszeniu nauczania w szkołach w trybie stacjonarnym i przejściem na nauczanie zdalne nie zrealizowano większości zaplanowanych kontroli.

W wyniku wydanych w latach wcześniejszych decyzji administracyjnych i prowadzonych bieżących kontroli sanitarnych poprawę stanu sanitarno-technicznego stwierdzono w następujących placówkach:

- w 1 szkole niepublicznej samodzielnej wiejskiej zapewniono właściwe natężenie oświetlenia elektrycznego,
- w 1 szkole miejskiej doprowadzono do należytego stanu technicznego nawierzchnię chodnika,
- w 1 szkole wiejskiej doprowadzono do należytego stanu sanitarno-higienicznego powierzchnię parkietu w holu,

- w 1 szkole wiejskiej doprowadzono do należytego stanu sanitarno-epidemiologicznego powierzchnie ścian i sufitów w ciągach komunikacyjnych na parterze i piętrze oraz na klatce schodowej w starej części budynku szkoły. Dodatkowo doprowadzono do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchnię wykładziny podłogowej w korytarzu na I piętrze w starej części budynku szkoły.

Dodatkowo w innych szkołach podstawowych miejskich i wiejskich odnawiano ściany i sufity w pomieszczeniach do nauki, w pomieszczeniach administracyjnych, w ciągach komunikacyjnych, w sanitariatach i w blokach żywieniowych.

Stan sanitarny sal gimnastycznych i boisk sportowych

Oceną sanitarną objęto 3 sale gimnastyczne, 7 sal rekreacyjno-zastępczych (2020r. - 6 sal rekreacyjno-zastępczych), 6 szkolnych boisk sportowych (2020r. - 5), 15 terenów rekreacyjnych (2020 r. - 8) tj. w 5 szkołach, w 1 zespole szkolno-przedszkolnym w 9 przedszkolach oraz w 1 żłobku. Na poprawę warunków stanu sanitarno-higienicznego w obiektach do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego wydano 2 decyzje administracyjne (2020r. - 0).

Stan sanitarny piaskownic i placów zabaw

Skontrolowano 5 szkolnych placów zabaw (2020r. - 5) w placówkach oświatowo-wychowawczych. W 2021 roku w placówkach oświatowych na terenie powiatu żagańskiego piaskownice były wyłączone z użytku (2020r. - 0). Kontrole na placach rekreacyjnych prowadzono w celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego oraz zapobiegania szerzeniu się chorób pasożytniczych. W 2021r. oddano do użytku plac zabaw z zamontowanym nowym sprzętem rekreacyjnym w niepublicznym przedszkolu w Żaganiu.

2. OCENA HIGIENY PRACY UCZNIÓW I DZIECI

Stan sanitarny pracowni komputerowych

Dokonano oceny warunków sanitarno-higienicznych w 15 (2020r. - 5) pracowniach informatycznych, w tym: 12 pracowni w placówkach samodzielnych (2020r. -3) i 3 w szkołach wchodzących w skład zespołów (2020r. - 2). Nie wydano decyzji administracyjnych (2020r. - 0).

Ocena higieniczna planów lekcji

Dokonano oceny higienicznej 108 tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych (2020r.-33) w 12 placówkach (2020r. - 6), nieprawidłowości stwierdzono w 10 oddziałach (2020r. - 3) w 3 placówkach (2020r. - 1). Dotyczyły nierównomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych w poszczególnych dniach na przestrzeni tygodnia pracy. Powodem nieprawidłowości był dojazd uczniów do szkół, zatrudnianie nauczycieli w kilku szkołach.

Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii

Ze względu na ogłoszony stan epidemii odstąpiono od oceny dostosowania ławek, stolików i krzeseł do wzrostu dzieci.

Ocena oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach

W 2021 roku nie przeprowadzono pomiarów oświetlenia elektrycznego (2020r. - 2). Wydano

3 decyzje zmieniające na poprawę oświetlenia, tj.: w 1 szkole podstawowej miejskiej, 1 szkole podstawowej wiejskiej, w 1 przedszkolu miejskim.

3. OPIEKA MEDYCZNA NAD UCZNIAMI W SZKOŁACH

Na terenie powiatu w 25 (w tym 2 gabinety nadzorowane przez sekcję epidemiologii) placówkach oświatowo-wychowawczych funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (w 2020r.- 25). W 21 szkołach podstawowych i 2 zespołach szkół gabinety profilaktyki pozostają do dyspozycji jednej szkoły, natomiast w 7 placówkach, w których brak jest gabinetu profilaktyki zdrowotnej, opieka pielęgniarska sprawowana jest w pomieszczeniach zastępczych wskazanych przez dyrekcję szkoły, 2 szkoły podstawowe korzystają ze świadczeń poza terenem placówki. W 2020 roku nie kontrolowano gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (2020r.-1). W szkołach podstawowych ze względu na ogłoszony stan epidemii nie była prowadzona fluoryzacja wśród uczniów. Stwierdzono 4 przypadki wszawicy (2020r.-0). Dyrektorzy szkół wraz z personelem medycznym i pedagogicznym podejmowali działania profilaktyczne mające na celu eliminowanie zachorowań również w kierunku Covid-19.

Podsumowanie i wnioski

Na terenie powiatu żagańskiego w 2021r. oceniono stan sanitarno-higieniczny w 43 (2019r.- w 64) stałych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w 9 miejscach zimowego i letniego wypoczynku (2020r.-11). Sytuacja dotycząca warunków sanitarno-technicznych w placówkach nauczania i wychowania z roku na rok poprawia się, prowadzone są remonty budynków szkolnych i przedszkolnych. W wyniku nałożonych decyzji administracyjnych i przeprowadzonych kontroli sanitarnych przeprowadzono remonty: pomieszczeń dydaktycznych, sanitariatów ogólnodostępnych, sal gimnastycznych, korytarzy, ponadto wymieniano podłogi, oświetlenie elektryczne, wyremontowano nawierzchnię chodnika, co poprawiło stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych i zapewniło lepsze warunki pracy i nauki.

W szkołach przekształcono pomieszczenia administracyjne na pomieszczenia do nauki. Placówki oświatowo-wychowawcze wyposażano w nowe meble (szafy, szafki, stoliki, krzesła).

Podczas kontroli sanitarnych w szkołach podstawowych oceniano higieniczne rozkłady zajęć lekcyjnych. Na 108 skontrolowanych oddziałów nieprawidłowości stwierdzono w 10 oddziałach. Główną przyczyną uchybień były dojazdy dzieci i nauczycieli z innych miejscowości oraz zatrudnienie nauczycieli w kilku placówkach.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO

Działania komórki Nadzoru Zapobiegawczego poprzedzają działania bieżącego nadzoru sanitarnego i mają na celu wyegzekwowanie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych przy realizacji inwestycji na każdym jej etapie, tj. planowania, projektowania oraz wykonania.

Na szczeblu powiatowym działania te obejmują:

- 1) uzgadnianie w zakresie wymagań higieny środowiska i ustalanie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć;
- 2) wydawanie opinii o konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu;
- 3) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- 4) przeprowadzanie kontroli w trakcie realizacji obiektów budowlanych;
- 5) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych;
- 6) wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji;
- 7) inicjowanie przedsięwzięć w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W 2021 r. wydano 89 opinii w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w 37 opiniach wniesiono o ustalenie tego obowiązku.

Dokonano 13 uzgodnień inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przy czym analizy dokonywano pod kątem rodzaju przewidywanych do wystąpienia szkodliwości oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi powodowanych przez planowane przedsięwzięcia oraz zasięgu tych szkodliwości i uciążliwości w oparciu o opracowany dla nich „raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko”.

Dokonano 8 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zaopiniowano 4 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym wydano 2 opinie negatywne dot. obszarów w obrębach: Mycielin, Gościeszowice, Niegosławice, Sucha Dolna, Krzywczyce i Zimna Brzeźnica, gm. Niegosławice oraz w obrębach: Gorzupia i Gorzupia Dolna, gm. Żagań, a także zaopiniowano 3 projekty zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – obręb Szprotawa i Nowa Kopernia-Polkowiczki oraz rejon miasta Żagań.

Do ww. projektów dołączono prognozy oddziaływania na środowisko.

W 2021 r. nie wydano opinii wyrażających zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowiska.

W 2021 r. wydano 6 opinii dotyczących dokumentacji projektowej, w tym 4 opinie negatywne dla zakładu pogrzebowego, zakładu fryzjerskiego, pizzerii i pomieszczeń zaplecza kuchennego w szkole podstawowego. Podobnie jak w roku 2020 przeważały dokumentacje dotyczące niewielkich obiektów i lokali przeznaczonych do produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz adaptacje lokali na obiekty usługowe. Liczba uzgodnień projektów w stosunku do roku 2020 jest

niewielka, ponieważ dokumentacja większych inwestycji uzgadniana jest przez inwestorów z rzeczoznawcami ds. higieniczno-sanitarnych.

Uczestniczono w 18 kontrolach w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu budowlanego. Dokonano 13 innych kontroli, związanych głównie ze zmianą sposobu użytkowania obiektów lub lokali na działalność gospodarczą o różnych profilach. Sprzeciwów nie wniesiono.

Do ważniejszych odebranych pod względem sanitarno – higienicznym inwestycji należą:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żaganiu, ul. Keplera,
2. Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe w Małomicach, ul. Parkowa,
3. Budynek Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Żaganiu, ul. Żelazna,
4. Podwójna kancelaria Leśnictwa Laskowice i Jedliniec przy ul. Zielonej w Gozdnicy,
5. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Szprotawie w miejscowości Wiechlice,
6. Budynek handlowo-usługowy – sklep sieci DINO w Żaganiu, ul. Nowogródzka,
7. Hala przemysłowa w Małomicach, ul. Fabryczna,
8. Gabinet stomatologiczny w Żaganiu, ul. Boczna.

Ilość odbiorów wynika z liczby decyzji o pozwoleniu na budowę wydawanych przez organy budowlane delegujących PPIS do uczestnictwa w odbiorach poprzez narzucenie Inwestorom obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie oraz zgłoszeń petentów o uruchomieniu działalności.

Łącznie dokonano 176 kontroli.

Podsumowanie i wnioski

1. W opiniowanej dokumentacji występują nieprawidłowości dotyczące wymagań higienicznych i zdrowotnych, pomimo stosowania coraz lepszych rozwiązań technicznych i technologicznych. W związku z tym, wydawane opinie zawierały wytyczne oraz zalecenia, jakie należy uwzględnić przy realizacji nowych obiektów budowlanych pod względem higieniczno-sanitarnym.
2. Inwestorzy sukcesywnie stosują się do ewentualnych zaleceń sanitarnych.
3. Realizacja zadań w stosunku do roku 2020 utrzymana jest na tym samym poziomie.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

XI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA

W ramach sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu w 2021 roku podejmowano działania wynikające z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej dotyczące profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji

epidemiologicznej panującej w kraju. Wszelkie działania skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, personelu szkolnego, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej i społeczności lokalnej. Do zadań pracowników sekcji należało: nadzorowanie programów edukacyjnych oraz przedsięwzięć oświatowo-zdrowotnych poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji; wspieranie realizatorów programów edukacyjnych poprzez organizowanie narad, udostępnianie materiałów, pomoc merytoryczną i metodyczną, publikacje w środkach masowego przekazu, głównie przez portale społecznościowe.

W celu realizacji powierzonych zadań prowadzona jest współpraca z urzędami, instytucjami i organizacjami: Starostwem Powiatowym w Żaganiu, Urzędem Miasta w Żaganiu, Szprotawie, Iłowej, Małomicach i Gozdnicy, urzędami gmin w powiecie żagańskim, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Żaganiu i Szprotawie, Centrum Kultury „Pałac” w Żaganiu, Komendą Powiatową Policji w Żaganiu, Państwową Strażą Pożarną, Polskim Czerwonym Krzyżem, Strażą Miejską w Żaganiu i w Szprotawie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Żaganiu, Biblioteką Miejską w Szprotawie, Biblioteką Miejską w Żaganiu, Dyrektorami placówek oświatowo-wychowawczych, Wielospecjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Spółka z o. o., Nowym Szpitalem w Szprotawie, wychowawcami, nauczycielami i pielęgniarkami higieny szkolnej realizującymi programy profilaktyki prozdrowotnej, lekarzami i pielęgniarkami zakładów opieki zdrowotnej, lokalnymi mediami, Narodowym Funduszem Zdrowia oraz na szczeblu centralnym z Krajowym Centrum ds. AIDS.

W powiecie żagańskim sekcja Promocji Zdrowia współpracuje z wszystkimi placówkami oświatowo – wychowawczymi wdrażając programy profilaktyki prozdrowotnej. Były to 32 szkoły podstawowe, 7 szkół średnich, 2 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, 14 przedszkoli, 21 zakładów opieki zdrowotnej i praktyk lekarzy rodzinnych.

W 2021 roku realizowano następujące programy prozdrowotne:

1. Programy o zasięgu krajowym:

- Skąd się biorą produkty ekologiczne?,
- Trzymaj Formę!
- Bieg po zdrowie,
- Profilaktyka HIV/AIDS,
- Profilaktyczny Program W Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu Od Alkoholu, Tytoniu i Innych Środków Psychoaktywnych „ARS – czyli jak dbać o miłość?”,

2. Programy o zasięgu wojewódzkim:

- Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów,

3. Interwencje nieprogramowe:

- Akcja Zima „Zdrowe ferie zimowe”
- Akcja Lato „Bezpieczne i zdrowe wakacje”
- promocja szczepień ochronnych,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- profilaktyka wad postawy z uwzględnieniem Ogólnopolskiego Dnia Tornistra

- interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej,
5. Realizacja akcji i kampanii społecznych:
- obchody Światowego Dnia Zdrowia (7 kwietnia),
  - obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu (31 maja),
  - obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada),
  - obchody Światowego Dnia AIDS (1 grudnia),
6. Monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych. Adresatami programu są dzieci 5 i 6 latnie uczęszczające do przedszkoli oraz ich rodzice. Do głównych zamierzeń programu należy zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych. Propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego. Uczestnicy programu realizują zajęcia edukacyjne, podczas których zdobędą wiedzę skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny. Do realizacji programu przystąpiło 19 placówek z terenu powiatu żagańskiego. Podsumowaniem programu było wypełnienie ankiety przez przedszkolnych koordynatorów, dotyczącej podejmowanych podczas realizacji działań.

2. „BIEG PO ZDROWIE” – PROGRAM ANTYTONIOWEJ EDUKACJI ZDROWOTNEJ

Program „Bieg po zdrowie” adresowany do dzieci z IV klasy szkoły podstawowej oraz ich rodziców. Założeniem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów, opóźnienie lub zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. W powiecie żagańskim do realizacji programu przystąpili uczniowie z 8 szkół podstawowych.

3 KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA AIDS I ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV

Program skierowany jest do mieszkańców powiatu żagańskiego, pacjentów placówek zdrowia oraz młodzież szkół średnich. Celem programu jest dostarczenie wiedzy o drogach i mechanizmach przenoszenia HIV, promowanie zachowań i postaw sprzyjających unikaniu zagrożeń, kształtowanie poczucia bezpieczeństwa za siebie i innych. Adresatami programu są mieszkańcy powiatu żagańskiego, pacjenci placówek zdrowia oraz młodzież szkół średnich.

Przeprowadzane zostały zajęcia w formie wykładu w Zespole Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu dla dwóch grup. Podczas zajęć edukacyjnych promowano wiedzę na temat zakażeń HIV i zachorowań na AIDS, pogłębiono wiedzę na temat zagrożeń, a także młodzież inicjowała oraz realizowała działania promujące zdrowie. Podczas zajęć rozdane zostały materiały informacyjne. Do realizacji programu przystąpiły 4 placówki szkół średnich z terenu powiatu żagańskiego i był realizowany w miarę możliwości przez każdą placówkę.

4. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „TRZYMAJ FORMĘ!”

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie; pogłębianie wiedzy na temat zbilansowanej diety, aby uczestnicy ukształtowali postawy oraz zachowania dotyczące prawidłowego żywienia, uczy czytania etykiet będących na opakowaniach produktów. Program skierowany jest do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców. Realizacja programu „Trzymaj Formę!” - profilaktyki nadwagi i otyłości cieszy się zainteresowaniem wśród przystępujących do jego realizacji. Koordynatorzy programu wykorzystują różne formy i metody do przeprowadzenia działań z zakresu programu. Program realizowany jest metodą projektu, przy współudziale nauczycieli, rodziców i środowiska lokalnego. Do realizacji programu przystąpiły 23 placówki szkolne z powiatu żagańskiego.

5. PROFILAKTYCZNY PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU OD ALKOHOLU, TYTONIU I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH – KIK/68

Program ma na celu ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Dostarczyć ma uczestnikom wiedzy na temat kształtowania zdrowego stylu życia oraz zwiększyć ich dystans do używania substancji psychoaktywnych, ukształtować postawy pomocne w unikaniu używania substancji psychoaktywnych wśród kobiet i mężczyzn w kontekście zdrowia kobiet w wieku prokreacyjnym. Realizacja programu porusza istotne problemy występujące wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, która bardzo często lekceważy problem spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ich wpływ na rozwój płodu i dziecka w późniejszym etapie jego rozwoju.

Przeprowadzane zostały zajęcia w formie wykładu w Zespole Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu dla dwóch grup. Podczas wykładu poruszono problem uzależnień wśród młodych ludzi, omówiono zagrożenia. Podczas zajęć rozdane zostały materiały informacyjne.

W powiecie żagańskim do realizacji programu przystąpiły 4 placówki, jednak poprzez stan epidemii panujący w kraju, zadania były realizowane w miarę możliwości przez koordynatorów szkolnych.

6. WOJEWÓDZKI PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW

Głównym celem programu jest propagowanie profilaktyki nowotworów wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. Przeprowadzane zostały zajęcia w formie warsztatów, prelekcji, a także pokaz multimedialny o tematyce profilaktyki nowotworowej w pięciu placówkach edukacyjnych: Szkole Podstawowej nr 7 w Żaganiu, Zespole Szkół Kształcenia Rolniczego w Henrykowie, Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Żaganiu, Zespole Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu – dwa spotkania. Podczas zajęć edukacyjnych przedstawiono filmy opisujące metody badania piersi oraz ćwiczenia wraz z instruktą na modelu do samobadania piersi. Zajęcia dotyczyły głównie profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy. Podczas zajęć rozdane zostały materiały informacyjne. Dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym w Żaganiu istnieje możliwość korzystania z modelu do samobadania piersi, co wzbogaca działalność praktyczną profilaktyki nowotworowej. Na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu i Facebooku zamieszczono artykuły i informacje dotyczące bieżących działań związanych z edukacją zdrowotną z zakresu profilaktyki nowotworowej.

7. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE W OŚWIACIE ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

AKCJA ZIMA - „Zdrowe ferie zimowe”

Podczas zimowego wycieczki pod hasłem „Zdrowe ferie zimowe” przeprowadzone zostały 2 zajęcia w formie warsztatów, których uczestnicy zostali zapoznani z tematyką obejmującą zagadnienia z zakresu promowania racjonalnej diety i aktywności fizycznej, profilaktyki uzależnień z uwzględnieniem szkodliwości palenia tytoniu, profilaktyki chorób zakaźnych z uwzględnieniem COVID-19. Podczas prelekcji omówione zostały podstawowe zasady higieny osobistej z uwzględnieniem prawidłowego mycia rąk. Przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Działaniami zostało objętych 25 dzieci z jednej placówki organizującej wycieczkę.

AKCJA LATO - „Zdrowe i bezpieczne wakacje”

W czasie letniego wycieczki pod nazwą „Bezpieczne i zdrowe wakacje” przeprowadzono zajęcia w formie warsztatów, w trakcie których uczestnicy wycieczki zapoznali się z tematyką obejmującą zagadnienia z zakresu życia w świecie wolnym od uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy, promowania racjonalnej diety i aktywności fizycznej oraz profilaktyki chorób zakaźnych. Przypomniane zostały podstawowe zasady higieny w tym również higieny jamy ustnej, omówiono zasady przestrzegania reżimu sanitarnego w czasie pandemii. Przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Przekazano materiały dotyczące poruszanych zagadnień. W działaniach uczestniczyło 229 osób (207- dzieci, 22- opiekunów). Uczestnicy wykazywali zaangażowanie podczas zajęć. Zamieszczono informacje na portalu społecznościowym Facebook.

Profilaktyka wad postawy z uwzględnieniem OGÓLNOPOLSKIEGO DNIA TORNISTRA

Kampania ma na celu edukowanie na temat wad postawy, a w szczególności świadome noszenie tornistrów przez dzieci. Działanie skierowane jest do dyrektorów szkół, nauczycieli, pielęgniarek szkolnych, dzieci oraz ich rodziców i opiekunów. Przedsięwzięcie ma na celu edukowanie na temat wad postawy, W związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa działania zostały ograniczone i przeprowadzono je w Internecie publikując artykuł na stronie PSSE.

8. REALIZACJA AKCJI I KAMPANII SPOŁECZNYCH

„ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA” – 7 kwietnia

Głównym przesłaniem tego święta jest zwrócenie uwagi na najważniejsze problemy zdrowotne dotyczące społeczeństw na całym świecie. Hasłem przewodnim w roku 2021 było budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata. W celu podkreślenia znaczenia Światowego Dnia Zdrowia zamieszczono artykuł na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych .

„ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU” – 31 maja

Święto ma na celu zwrócenie uwagi na szkodliwość palenia tytoniu. Dzień ten ma na celu zwiększenie świadomości na temat negatywnego wpływu tytoniu na płuca - od raka po przewlekłe choroby układu oddechowego oraz podstawowej roli, jaką płuca odgrywają dla zdrowia i dobrego samopoczucia wszystkich ludzi. Z okazji święta na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu i Facebooku opublikowano artykuły.

ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCANIA PALENIA - trzeci czwartek listopada

Głównym założeniem interwencji jest zachęcenie społeczeństwa do zerwania z nałogiem palenia tytoniu oraz uzmysłowienie wpływu negatywnych skutków palenia tytoniu na człowieka oraz otaczające nas społeczeństwo.

ŚWIATOWY DZIEŃ AIDS – 1 grudnia

Celem Światowego Dnia AIDS jest zwrócenie uwagi świata na problemy wynikające z epidemii HIV/AIDS. Na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu i Facebooku opublikowano artykuł z informacjami o tej tematyce.

KAMPANIA „SZCZEPIMY SIĘ”

W związku z wystąpieniem pandemii przeprowadzono warsztaty w formie pogadanki w 5 placówkach edukacyjnych. W czasie spotkania promowano wiedzę na temat szczepień przeciw wirusowi Covid-19, a także racjonalne podejście w czasie panującej sytuacji epidemiologicznej. Na bieżąco publikowano informacje na stronach internetowych PSSE o aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Podsumowanie i wnioski

W 2021 roku w zakresie działań Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadzono szereg działań planowych, które wynikają z Narodowego Programu Zdrowia oraz pozaplanowych, wynikających

z aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Działania prozdrowotne prowadzone zostały ograniczone z powodu wystąpienia pandemii koronawirusa. Większość działań promocyjnych zostało odwołanych, a placówki szkolno - wychowawcze realizowały je działając głównie z wykorzystaniem Internetu. Media społecznościowe, zarówno PSSE jak i szkolne, stały się narzędziem do promowania właściwych zachowań prozdrowotnych.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

XIV. SKARGI I ZGŁOSZENIA INTERWENCYJNE MIESZKAŃCÓW

W 2021r. rozpatrzono **38 zgłoszeń interwencyjnych mieszkańców w tym;**

- 16 zgłoszeń było zasadnych,
- 12 zgłoszeń bezzasadnych,
- 10 zgłoszeń przekazano jednostkom poza PIS do załatwienia wg kompetencji.

		2021r.	2020r.
	Zgłoszenia interwencyjne OGÓŁEM:	38	41
1	Higiena Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku	14	14
2	Epidemiologia	4	0
3	Higiena Dzieci i Młodzieży	0	1
4	Higiena Komunalna	14	23
5	Higiena Pracy	5	3

Zgłoszenia interwencyjne rozpatrywane przez poszczególne sekcje:

- do sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów użytku wpłynęło 14 zgłoszeń w tym :
8 zasadnych, 5 bezzasadnych, 1 przekazana wg. właściwości,
- do sekcji Epidemiologii - 4, w tym: 3 zasadne, 1 bezzasadna,
- do sekcji Higieny Komunalnej 14, w tym: 2 zasadne, 3 bezzasadne, 9 przekazano wg. właściwości innym organom,
- do sekcji Higieny Pracy 5, w tym: 3 zasadne, 2 bezzasadne.

Problematyka spraw interwencyjnych wniesionych w 2020- 2021 roku:

Lp.	Problematyka wniesionych spraw interwencyjnych	Liczba załatwionych we własnym zakresie		Liczba przekazanych wg właściwości jednostkom spoza PIS	
		2021	2020r.	2021	2020r.
	RAZEM:	28	21	10	20
	ogółem z zakresu higieny środowiska, w tym:	5	5	9	18
1	jakość wody		1		1
2	zanieczyszczenie powietrza	1			2
3	gospodarka nieczystościami stałymi	1			4
4	Gospodarka nieczystościami płynnymi			2	3
5.	stan sanitarno-techniczny budynków mieszkalnych i posesji oraz stan sanitarny otoczenia człowieka	1		6	7
6.	stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej	1	4		1
6.	hałas				
7.	inne	1		1	
	ogółem z zakresu higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku, w tym:	13	14	1	0
1	stan sanitarno-hig. zakładów żywnościowo-żywnościowych oraz środków transportu żywności	6	7	1	
2.	jakość zdrowotna żywności	4			
3.	Żywnienie w zakładach żywienia zbiorowego	1	7		
4.	Funkcjonowanie nielegalnych zakładów żywnościowo-żywnościowych	2			
	ogółem z zakresu higieny pracy, w tym:	5	1	0	2
1.	warunki sanitarne pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych	1	1		2
2.	zagrożenia zawodowe	4			
	ogółem z zakresu epidemiologii, w tym:	4	0	0	0
1.	Stan sanitarno-tech. Placówek służby zdrowia	1			
2.	Zagrożenia epid. Wynikające z jakości świadczonych usług medycznych	2			
3.	Zagrożenia epidemiologiczne poza placówkami służby zdrowia	1			
	ogółem z zakresu higieny dzieci i młodzieży, w tym:	0	1	0	0
1	Warunki sanitarno-techniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych i wypoczynku		1		

Podsumowanie i wnioski

1. Liczba zgłoszeń interwencyjnych mieszkańców powiatu żagańskiego w 2021 roku była na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Wniesione interwencje mieszkańców powiatu żagańskiego dotyczyły w przeważającej ilości nie przestrzegania obostrzeń i ograniczeń

wprowadzonych z związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 w obiektach użyteczności publicznej takich jak: sklepy, banki, zakłady pracy, transport użyteczności publicznej, Pozostałe dotyczyły nieodpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego obiektów żywnościowo-żywnościowych, zakładów użyteczności publicznej, nieprawidłowego gromadzenia odpadów, uciążliwości związanych z hodowlą gołębi, królików. uciążliwych lokatorów, nieodpowiedniej jakości zdrowotnej żywności oraz nielegalnego wprowadzania do obrotu produktów żywnościowych.

4. <https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

XV. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY WYMAGAJĄCE WZMOŻONEGO NADZORU I DZIAŁAŃ W 2022 ROKU

Głównym celem działalności w roku 2022 jest doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Żaganiu z wykorzystaniem usług cyfrowych. Główne kierunki działania to:

1. Realizowanie działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 w każdym obszarze działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
2. Doskonalenie pracy w systemie SEPIS.
3. Koordynowanie i wdrażanie rządowych, krajowych i wojewódzkich programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych; podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych; prowadzenie konta PSSE w mediach społecznościowych w zakresie edukacji zdrowotnej (Facebook, Twitter); regularne zamieszczanie informacji o realizowanych przedsięwzięciach na stronie edukacyjnej PSSE i w mediach społecznościowych; dbanie o pozytywny wizerunek Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
4. Prowadzenie działalności przeciwepidemicznej oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 1845).
5. Stosowanie w nadzorze epidemiologicznym i doskonalenie obsługi wprowadzonego w związku z wystąpieniem pandemii wywołanej przez SARS-CoV-2 Systemu Elektronicznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) i Ewidencji Wjazdu do Polski (EWP). Obsługa wcześniej istniejących aplikacji „Elektroniczny Rejestr Wywiadów Epidemiologicznych” oraz „Rejestru Ognisk Epidemicznych”.
6. Nadzorowanie uodpornienia populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz sposobu przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad dystrybucją szczepionek (ESNDS).
7. Stosowanie w nadzorze epidemiologicznym aplikacji Elektroniczny Rejestr Wywiadów Epidemiologicznych oraz Rejestr Ognisk Epidemicznych.
8. Prowadzenie nadzoru nad gospodarką odpadami medycznymi w podmiotach działalności leczniczej.
9. Prowadzenie wzmożonego nadzoru nad zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy.

10. Dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
11. Dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie.
12. Prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo.
13. Prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji) ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogaconej.
14. Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z urządzeń wodociągowych, wody w kąpieliskach, w miejscach wykorzystywanych do kąpieli oraz wody w pływalniach w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny pod kątem zdrowotnym związanych z występowaniem bakterii z rodzaju Legionella sp.
15. Współpraca ze społecznościami lokalnymi i organami samorządowymi w celu propagowania i budowania świadomości władz samorządowych o znaczeniu organizowania kąpielisk.
16. Koordynowanie i prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.
17. Nadzorowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie chorób zawodowych oraz monitorowanie liczby wpływających wniosków oraz wydanych decyzji w zakresie stwierdzenia choroby zawodowej Covid-19.
18. Kontrola i nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, prekursorów narkotyków w kat. 2 i 3, detergentów i produktów kosmetycznych.
19. Sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa: w obiektach edukacji, opieki, wychowania dzieci i młodzieży, w tym w szkołach, przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, placówkach oświatowo-wychowawczych, żłobkach i klubach dziecięcych oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży, a także prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie higieny dzieci i młodzieży.
20. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w celu poprawy stanu technicznego infrastruktury placówek nauczania.
21. Kontynuowanie współpracy z WSSE w zakresie opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w celu wypracowania jednolitego stanowiska w szczególności:
  - gdy przedmiotem ustaleń planu/studium są źródła energii odnawialnej (farmy wiatrowe, biogazownie, pompy ciepła, małe turbiny wiatrowe itp.),
  - rozbudowy lub zakładania nowych cmentarzy,
  - lokalizacji inwestycji uciążliwych w aspekcie prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej, klimatu akustycznego oraz zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (z uwzględnieniem uciążliwości odorowych).
22. W ramach nadzoru epidemiologicznego sporządzanie oraz przekazywanie raportów, meldunków, sprawozdań dotyczących chorób zakaźnych zgodnie z obowiązującymi terminami do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp.
23. Sporządzanie i przekazywanie sprawozdań z działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego MZ-45, informacji na temat rozpatrzonych pism

- interwencyjnych oraz skarg i wniosków.
24. Prowadzenie centralnych rejestrów pism interwencyjnych, zarządzeń Dyrektora PSSE, zarządzeń PPIS, decyzji nakładających obowiązki niepieniężne, decyzji nakładających obowiązki pieniężne, postanowień.
  25. Dokonywanie na bieżąco rozliczeń z nałożonych mandatów karnych z Izbą Skarbową w Opolu w systemie teleinformatycznym oraz z Izbą Skarbową w Zielonej Górze z ilości otrzymanych bloczków mandatowych karnych.
  26. Doskonalenie systemu zarządzania w PSSE w Żaganiu.
  27. Doskonalenie systemów obrony cywilnej mających na celu ochronę ludności w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa.
  28. Doskonalenie systemu kierowania obroną PSSE w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń oraz na potrzeby zarządzania kryzysowego, poprzez aktywne uczestnictwo w planowanych ćwiczeniach, treningach sztabowych i szkoleniach własnych oraz organów nadrzędnych i współdziałających.
  29. Organizowanie szkoleń z zakresu spraw obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego mających na celu podwyższenie umiejętności podejmowania decyzji w sytuacjach wzrostu zagrożenia, przy jednoczesnym doskonaleniu wiedzy w tej dziedzinie.
  30. Doskonalenie współpracy z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz innymi militarnymi i niemilitarnymi ogniwami systemu obronnego powiatu.
Doskonalenie organizacji ewakuacji pracowników na terenie PSSE na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa. Udział w doskonaleniu funkcjonowania Systemu Wykrywania i Alarmowania (SWA) w tym Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO) o zagrożeniach.
  31. Wydatkowanie środków finansowych z budżetu państwa na realizację zadań PIS powiatu żagańskiego w sposób celowy i oszczędny zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych, przepisami ustawy o rachunkowości oraz wykorzystanie środków finansowych zgodnie z planem finansowym ustalonym na rok 2022 w PSSE w Żaganiu.
  32. Kontynuowanie współpracy z WSSE w zakresie przeprowadzania postępowań o udzielenie wspólnych zamówień publicznych.
  33. Prowadzenie gospodarki finansowej na podstawie budżetu zadaniowego opartego na przepisach prawa i wytycznych dysponentów środków pieniężnych wyższego stopnia.
  34. Dostosowanie spraw pracowniczych i związaną z tym dokumentację do zmian wprowadzanych przepisami obowiązującego prawa pracy oraz dbanie o aktualizację wewnątrzzakładowego prawa dotyczącego spraw pracowniczych.
  35. Sprawowanie bieżącego nadzoru w zakresie BHP/Ppoż. w celu polepszania warunków pracy na stanowiskach pracy oraz ścisłe przestrzeganie przepisów w zakresie BHP/PPoż.
  36. Podjęcie działań związanych z organizacją archiwum zakładowego (w tym wdrożenie przepisów wewnętrznych określających umiejscowienie archiwum zakładowego w strukturze organizacyjnej jednostki).
  37. Aktualizowanie i dostosowanie informacji ujmowanych na stronach internetowych w tym w Biuletynie Informacji Publicznej.
  38. Realizowanie ustawowych zadań w zakresie udostępniania informacji publicznej.
  39. Przestrzeganie zasad wynikających z przepisów o ochronie informacji niejawnych i ochronie danych osobowych (RODO).

XVI. PODSUMOWANIE

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu żagańskiego w roku 2021 była podobna do roku 2020, jednakże za sprawą pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, diametralnie różna od tej, w całej historii Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2021 roku działania powiatowej inspekcji sanitarnej powiatu żagańskiego w przeważającej mierze zostały skierowane na zapobieganie rozprzestrzeniania się epidemii: przeprowadzono 6465 wywiadów epidemiologicznych, dokonano 799 kontroli obiektów w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, obostrzeń, nakazów i zakazów w związku z obowiązującym stanem epidemii. W istotnym stopniu realizowano także harmonogram pracy: prowadzono kontrole w zakresie nadzoru sanitarnego, monitoring wody, pobór do badań laboratoryjnych próbek żywności, zabezpieczano zaopatrzenie w preparaty szczepionkowe, przyjmowano materiał do badań sanitarno-epidemiologicznych. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w zakresie innych chorób zakaźnych, realizowano zadania w zakresie nadzoru zapobiegawczego oraz w zakresie chorób zawodowych; prowadzono działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

- W 2021r., podobnie jak w roku poprzednim, nastąpił znaczny wzrost liczby zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w stosunku do lat wcześniejszych (w 2020r. zarejestrowano o 500 przypadków zachorowań więcej niż w 2019r., natomiast w 2021r. o 1640 przypadków jeszcze więcej niż w 2020r.), co głównie jest efektem pojawienia się w marcu 2020r. nowej jednostki chorobowej COVID-19 (ok. 69% wszystkich zarejestrowanych zachorowań w 2020r. i ok. 93% wszystkich zachorowań w 2021r.). Zachorowania na Covid-19 zdominowały wszystkie inne jednostki chorobowe, dlatego z jednej strony znaczny wzrost ogólnej liczby zachorowań na choroby zakaźne, z drugiej zaś spadek rejestrowanych w poprzednich latach jednostek chorobowych nie jest wiarygodnym odzwierciedleniem stanu zdrowia mieszkańców powiatu żagańskiego, jak i całego społeczeństwa.
- Pojawienie się nowego wirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku było wielkim zaskoczeniem i w roku 2021 zdeorganizowało funkcjonowanie całego społeczeństwa, w tym działanie wszystkich podmiotów leczniczych. Koncentracja służb medycznych na walce z wirusem, spowodowała w innych przypadkach znaczny spadek kontaktów na linii lekarz- pacjent, co z kolei przełożyło się na ilość stawianych diagnoz, a co za tym idzie ilość zgłaszanych do PSSE nowych zachorowań.
- W przedstawionej sytuacji liczby wykazanych zachorowań w ciągu ostatnich dwóch lat nie są wiarygodnym zwierciadłem stanu zdrowia naszego społeczeństwa i nie są realną podstawą do przeprowadzenia właściwej oceny sytuacji epidemiologicznej powiatu.
- Dzięki prowadzonym szczepieniom ochronnym i uzyskaniu wysokiego odsetka osób zaszczepionych przeciwko chorobom zakaźnym, niektóre choroby wieku dziecięcego jak odra, poliomyelitis, czy błonica od wielu lat, na terenie powiatu żagańskiego nie występują.
- W 2021r. wprowadzono nieobowiązkowe szczepienia przeciwko COVID-19. Jak w każdym przypadku szczepienia te mają zarówno swoich zwolenników, jak i przeciwników, pomimo korzyści płynących z faktu zaszczepienia się. Brak obowiązku szczepień oraz ciągłe pojawianie się nowych

wariantów wirusa są przyczyną tego, że widoczne efekty tych szczepień, a tym samym czas osiągnięcia zbiorowej odporności populacji ulega wydłużeniu, pomimo dostępu do szczepień coraz to młodszych osób (wcześniej tylko dorośli, następnie 12-latkowie, teraz 5-latkowie).

- W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej szpitala będącego pod nadzorem PPIS w Żaganiu stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny obiektu wymaga poprawy. Natomiast stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Czystość bieżąca oddziałów i pozostałych pomieszczeń zostały ocenione jako zadowalające.

- Wszystkie ujęcia wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu żagańskiego bazują na wodach podziemnych, w związku z tym faktem możliwość ich zanieczyszczenia jest mała. Analiza wyników badań wody prowadzonych z nadzoru przez PSSE w Żaganiu oraz z kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe wskazuje, że mieszkańcy powiatu żagańskiego korzystają w dużym stopniu z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganiom.

- Właściciele/zarządcy obiektów użyteczności publicznej objętych kontrolą sukcesywnie podnoszą standard placówek przeprowadzając modernizacje i bieżące remonty oraz poprawiając ich aranżacje. Teren wokół obiektów użyteczności publicznej było utrzymany w należytym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Na terenie obiektów przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – obiekty były oznakowane.

- W roku sprawozdawczym w okresie letnim zostało otwarte kąpielisko Gryżyce w Żaganiu, w którym rozpoczęto prowadzenie monitoringu jakości wody oraz nadzór sanitarno-higieniczny nad miejscem rekreacyjnym.

- W 2021 roku żaden obiekt na terenie powiatu nie został oceniony niedostatecznie ze względu na stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny, natomiast kilkanaście zakładów uzyskało ocenę bardzo dobrą.

- W omawianym roku sprawozdawczym prowadzone były wzmożone działania w zakresie zwalczania bakterii z rodzaju Legionella sp. w placówce medycznej – Szpital Szprotawa.

- Na podstawie prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy w 2021 r. polegającemu między innymi na ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących można stwierdzić, że wśród pracodawców i pracowników zwiększyła się świadomość zagrożeń występujących na stanowiskach pracy oraz znajomość praw i obowiązków. Właściciele zakładów pracy wyposażają pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną dostosowaną do wymaganych warunków pracy oraz zabezpieczają pracowników w indywidualne środki ochrony słuchu. Pracodawcy sukcesywnie realizują zarządzenia wynikające z nałożonych decyzji administracyjnych, co wpływa na poprawę warunków pracy oraz warunków sanitarno-socjalnych.

- W 2021r. oceniono stan sanitarno-higieniczny w 43 (2019r.- w 64) stałych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w 9 miejscach zimowego i letniego wypoczynku (2020r.-11). Sytuacja dotycząca warunków sanitarno-technicznych w placówkach nauczania i wychowania z roku na rok poprawia się, prowadzone są remonty budynków szkolnych i przedszkolnych. W wyniku nałożonych decyzji administracyjnych i przeprowadzonych kontroli sanitarnych przeprowadzano remonty:

pomieszczeń dydaktycznych, sanitariatów ogólnodostępnych, sal gimnastycznych, korytarzy, ponadto wymieniano podłogi, oświetlenie elektryczne, wyremontowano nawierzchnię chodnika, co poprawiło stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych i zapewniło lepsze warunki pracy i nauki. W szkołach przekształcono pomieszczenia administracyjne na pomieszczenia do nauki. Placówki oświatowo-wychowawcze wyposażano w nowe meble (szafy, szafki, stoliki, krzesła).

- Podczas kontroli sanitarnych w szkołach podstawowych oceniano higieniczne rozkłady zajęć lekcyjnych. Na 108 skontrolowanych oddziałów nieprawidłowości stwierdzono w 10 oddziałach. Główną przyczyną uchybień były dojazdy dzieci i nauczycieli z innych miejscowości oraz zatrudnienie nauczycieli w kilku placówkach.

- W opiniowanej dokumentacji dotyczącej realizacji nowych inwestycji i przedsięwzięć występują nieprawidłowości dotyczące wymagań higienicznych i zdrowotnych, pomimo stosowania coraz lepszych rozwiązań technicznych i technologicznych. W związku z tym, wydawane opinie zawierały wytyczne oraz zalecenia, jakie należy uwzględnić przy realizacji nowych obiektów budowlanych pod względem higieniczno-sanitarnym.

- W 2021 roku w zakresie działań Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadzano szereg działań planowych, które wynikają z Narodowego Programu Zdrowia oraz pozaplanowych, wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Działania prozdrowotne prowadzone zostały ograniczone z powodu wystąpienia pandemii koronawirusa. Większość działań promocyjnych zostało odwołanych, a placówki szkolno - wychowawcze realizowały je działając głównie z wykorzystaniem Internetu. Media społecznościowe, zarówno PSSE jak i szkolne, stały się narzędziem do promowania właściwych zachowań prozdrowotnych.

- Liczba zgłoszeń interwencyjnych mieszkańców powiatu żagańskiego w 2021 roku była na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Wniesione interwencje mieszkańców powiatu żagańskiego dotyczyły w przeważającej ilości nie przestrzegania obostrzeń i ograniczeń wprowadzonych z związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 w obiektach użyteczności publicznej takich jak: sklepy, banki, zakłady pracy, transport użyteczności publicznej, Pozostałe dotyczyły nieodpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego obiektów żywnościowo-żywnościowych, zakładów użyteczności publicznej, nieprawidłowego gromadzenia odpadów, uciążliwości związanych z hodowlą gołębi, królików. uciążliwych lokatorów, nieodpowiedniej jakości zdrowotnej żywności oraz nielegalnego wprowadzania do obrotu produktów żywnościowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu żagańskiego, podobnie jak w latach ubiegłych w 2021 roku kontynuowała współpracę na wielu płaszczyznach z innymi służbami, inspekcjami oraz jednostkami administracji rządowej i samorządowej.

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie żagańskim, jak również w kraju i na świecie nie jest stabilna z powodu wystąpienia pandemii koronawirusa, wobec tego wymaga kontynuowania zdecydowanych i wzmożonych działań na rzecz zdrowia publicznego.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>